

Projekt přeshraniční spolupráce regionu Bílé-Biele Karpaty v oblasti volnočasových aktivit

Bc. Miroslav Kašný

Diplomová práce
2008

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav managementu
akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Miroslav KAŠNÝ**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a marketing**

Téma práce: **Projekt přeshraniční spolupráce regionu Bílé-Biele Karpaty v oblasti volnočasových aktivit**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte rozbor forem a podmínek přeshraniční spolupráce a formulujte teoretická východiska pro praktickou část.

II. Praktická část

- Provedte analýzu současného stavu přeshraniční spolupráce regionu Bílé-Biele Karpaty.
- Navrhněte možnosti jejího vylepšení v oblasti volnočasových aktivit.
- Navrhněte konkrétní projekt přeshraniční spolupráce v této oblasti.
- Projekt podrobte nákladové a rizikové analýze.

Závěr

Rozsah práce: **70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KÖNIG, P., LACINA, L. a kol. Rozpočet a politiky Evropské unie. Praha: C. H. Beck, 2004. 374 s. ISBN 80-7179-846-0.

WOKOUN, R., LUKÁŠ, Z., KOUŘILOVÁ, Z. Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie. Praha: IFEC, 2002. 168 s. ISBN 80-864-12-18-0.

WOKOUN, R., MATES, P. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. Praha: Linde, 2006. 344 s. ISBN 80-7201-547-8.

WOKOUN, R. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Praha: OEconomia, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.

Operační program přeshraniční spolupráce Česko-Slovensko pro období 2007-2013.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jaromír Schneider**
Ústav managementu
Datum zadání diplomové práce: **14. března 2008**
Termín odevzdání diplomové práce: **5. května 2008**

Ve Zlíně dne 14. března 2008

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkan

Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá přeshraniční spoluprací, která je v kontextu celé regionální politiky jedním z důležitých nástrojů rozvoje příhraničních regionů a dosažení tak rovnováhy rozvoje hospodářského i sociálního.

V praktické části jsou stěžejními součástmi SWOT analýza a projekt. Práce na konkrétním případu zdůrazňuje důležitost spolupráce příhraničních regionů České a Slovenské republiky v rámci rovnovážného rozvoje členských států Evropské unie.

Cílem práce je tedy přispět projektem přeshraniční spolupráce k rozvoji mikroregionu Bílé-Biele Karpaty a k vytvoření a prohloubení vztahů mezi Čechy a Slováky, jejichž dlouholetá společná historie poskytuje ke spolupráci příhodné podmínky.

Klíčová slova: region, regionální politika, pohraničí, přeshraniční spolupráce, Evropská unie, euroregion, mikroprojekt

ABSTRACT

This diploma is focused on the cross-border cooperation issues, which is an important instrument of regional policy and development of border regions and it reaches a balance of economic and social progress.

In the practical part are the most important sections SWOT analysis and the project. On the concrete case diploma point out an importance of border regions of The Czech and Slovak republics in the balanced development of members of The European Union.

Aim of the diploma is to contribute to progress of microregion Bílé-Biele Karpaty and formation and development of relations of czech and slovak people, whose common history brings favourable conditions to the cooperation.

Keywords: region, regional policy, border, cross-border cooperation, The European Union, euroregion, microproject

Chtěl bych na tomto místě poděkovat pánům Ing. Jaromíru Schneiderovi sen. a Jaromíru Schneiderovi jun. Prvnímu jmenovanému za vedení a cenné zkušenosti při zpracovávání diplomové práce, druhému pak za zprostředkování informací k projektům a vstřícný přístup a rady k analytické a projektové části.

„Monolog váš svět zmenšuje. Dialog ho zvětšuje.“

(Reinhard K. Sprenger)

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	12
1.1 FÁZE REGIONÁLNÍ POLITIKY	12
1.1.1 Definování regionálních problémů.....	12
1.1.2 Cíle regionální politiky.....	13
1.1.3 Definování strategie regionální politiky.....	13
1.1.4 Nástroje regionální politiky.....	13
1.1.5 Vyhodnocení použité politiky	13
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE	14
2.1 ETAPY VÝVOJE REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE:	14
2.2 PRINCIPY STRUKTURÁLNÍ A REGIONÁLNÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE	16
2.3 CÍLE REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE	17
2.4 FINANČNÍ NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY EU	18
2.4.1 Rozpočet EU	18
2.4.2 Strukturální fondy EU	19
3 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČESKÉ REPUBLICE	20
3.1 ČLENĚNÍ NUTS V ČR	20
3.2 VÝCHOZÍ SITUACE ČESKÉ REGIONÁLNÍ POLITIKY	21
3.3 STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY	21
3.4 GLOBÁLNÍ CÍLE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	22
3.5 TYPY PODPOROVANÝCH REGIONŮ V ČR.....	22
4 INICIATIVY EVROPSKÉ UNIE	23
4.1 INTERREG III.....	23
4.2 LEADER+	24
4.3 EQUAL.....	24
4.4 URBAN II.....	25
5 PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE	26
5.1 POHRANIČÍ	26
5.2 SPOLUPRÁCE PŘESHraničNÍCH REGIONŮ	26
5.2.1 Principy přeshraniční spolupráce	26
5.2.2 Formy přeshraniční spolupráce	26
6 EUROREGIONY	27
6.1 EUROREGIONY V ČESKÉ REPUBLICE	28
7 SPECIFIKA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICE	29
8 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRO PRAKTICKOU ČÁST	30

II	PRAKTICKÁ ČÁST	31
9	ANALÝZA PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR - SR	32
10	SWOT ANALÝZA SLOVENSKO-ČESKÉHO PŘÍHRANIČNÍHO ÚZEMÍ	33
10.1	SILNÉ STRÁNKY	33
10.2	SLABÉ STRÁNKY	34
10.3	PŘÍLEŽITOSTI	35
10.4	OHROŽENÍ	36
11	OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČESKO-SLOVENSKO 2007-2013.....	37
11.1	ZAMĚŘENÍ OP PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR – SLOVENSKO	37
11.2	TYPY PODPOROVANÝCH PROJEKTŮ OPERAČNÍM PROGRAMEM PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR – SLOVENSKO.....	38
12	EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY	39
12.1	CÍLE EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY	40
12.2	PRIORITY A OPATŘENÍ EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY PRO OBDOBÍ 2007-2013.....	40
12.3	PŘESHraniČNÍ AKTIVITY A PROJEKTY ŘEŠENÉ ČESKOU STRANOU EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY	41
13	REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA VÝCHODNÍ MORAVY	42
14	PODMÍNKY PROJEKTŮ PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE.....	43
14.1	PARTNERSTVÍ	43
14.2	OPRÁVNĚNOST ŽADATELŮ.....	43
14.3	OPRÁVNĚNOST ÚZEMÍ	43
14.4	ZÁSADY TVORBY ROZPOČTU	44
14.5	PROCES SCHVALOVÁNÍ PROJEKTU	44
14.5.1	Kontrola formálních kritérií	45
14.5.2	Kontrola kritérií oprávněnosti	45
14.5.3	Hodnocení kvalitativních kritérií	45
14.5.4	Hodnocení přeshraniČního dopadu.....	45
14.5.5	Hodnocení kvality přeshraniČní spolupráce	46
14.6	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	46
14.7	VYBRANÉ ÚSPĚŠNÉ PROJEKTY V OBDOBÍ 2004-2006.....	47
15	MIKROPROJEKTY NA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICI V OBDOBÍ 2007-2013.....	49

15.1	ZAMĚŘENÍ MIKROPROJEKTŮ	49
15.2	CÍLE FONDU MIKROPROJEKTŮ	49
15.3	TYPY MIKROPROJEKTŮ	49
15.4	FINANČNÍ STRÁNKA MIKROPROJEKTŮ	50
15.5	PROCES SCHVALOVÁNÍ MIKROPROJEKTŮ	51
16	NAMĚTY K ROZŠÍŘENÍ PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY	52
17	ŠACHOVÝ FESTIVAL JAKO PROJEKT PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY V OBLASTI VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT	54
17.1	NÁZEV PROJEKTU	54
17.2	ŽADATEL	54
17.3	POPIS PROJEKTU	54
17.3.1	Cíle projektu	55
17.3.2	Program festivalu	55
17.3.3	Organizační a technické zabezpečení projektu	56
17.3.4	Zabezpečení financování projektu	56
17.3.5	Zamýšlené pokračování projektu	56
17.4	INFORMACE O PROPAGAČNÍCH OPATŘENÍCH	57
17.4.1	Plakáty	57
17.4.2	Média	57
17.4.3	Internet	58
17.5	NÁKLADOVÁ ANALÝZA PROJEKTU	59
17.6	RIZIKOVÁ ANALÝZA PROJEKTU	61
	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	66
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM TABULEK	68
	SEZNAM PŘÍLOH	69

ÚVOD

Vybrat téma pro diplomovou práci jsem měl o mnoho snazší než vybrat téma pro práci bakalářskou. V šachovém klubu, který navštěvuji, jsme si již dlouho pohrávali s myšlenkou uspořádat nějaký větší, třeba i mezinárodní šachový turnaj. Kde ale na něj vzít peníze?

Řešení nastínil předmět Regionální marketing v letním semestru čtvrtého ročníku: Evropská unie poskytuje na projekty, které rozvíjejí spolupráci členských zemí, nemalé dotace. No a jelikož je Zlínsko regionem příhraničním, naskytla se možnost čerpání dotací na projekt přeshraniční spolupráce v rámci mikroregionu Bílé-Biele Karpaty.

Situaci mírně zkomplikovalo načasování výzev pro mikroprojekty v novém programovém období 2007-2013, které se budou moci rozjet až na podzim letošního roku (počítá se s zářím nebo listopadem 2008). Výzvy Evropské unie se ale v průběhu let příliš nemění, proto budu na doporučení ředitele Regionální rozvojové agentury východní Moravy, pana Jaromíra Schneidera jun., postupovat podle požadavků a některých údajů z minulého programovacího období 2004-2006, přičemž na podzim se projekt před představením případně jen malinko upraví.

V teoretické části se tedy budu zabývat přeshraniční spoluprací jako takovou. Tomu ale předchází studium celé regionální politiky, jejích cílů, nástrojů, fází apod. V dalších kapitolách pak téma rozvedu konkrétněji na příkladu regionální politiky Evropské unie a České republiky. Jedna z iniciativ Evropské unie, které budou náplní další kapitoly, se týká již zmíněné přeshraniční spolupráce. V neposlední řadě se budu věnovat euroregionům a specifickým faktorům česko-slovenské hranice, přes kterou se bude uskutečňovat přeshraniční spolupráce v navrženém projektu.

Praktická část bude začínat analýzou přeshraniční spolupráce České a Slovenské republiky a jejím vývojem. Stěžejní částí analytické části bude SWOT analýza česko-slovenského příhraničního území, která nastíní problémy zkoumané oblasti. Náměty k jejich odstranění budou mimo jiné obsahem projektové části práce. Analytická část se pak bude dále zabývat Operačním programem přeshraniční spolupráce Česko-Slovensko pro období 2007-2013, který určuje podmínky pro spolupráci a projekty, dále pak euroregionem Bílé-Biele Karpaty, v němž bude projekt realizován, a kapitolu budu věnovat také Regionální rozvojové agentuře východní Moravy, bez jejíž pomoci se zpracování projektu neobejde.

Projektová část pak bude kromě samotného projektu obsahovat i prvky teoretické části o projektech se zaměřením na důležité informace a požadavky pro navržený projekt.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA

„V rámci strukturální politiky je přibližně 90% prostředků věnováno na financování stanovených cílů ze sféry regionální politiky“ [6, s. 5].

Jedním ze základních cílů evropské integrace je úsilí o vyvážený hospodářský rozvoj a odstraňování rozdílů v ekonomické a životní úrovni regionů, což je vnímáno jako podmínka hospodářské a sociální soudržnosti [6, s. 5].

Prameny uvádí [4, s. 115-116], že regionální politika je obecně soubor cílů, opatření a nástrojů, sloužících ke snižování rozdílů (ekonomických, sociálních i jiných) mezi regiony, a to především pomocí podpory hospodářského a sociálního rozvoje relativně zaostávajících regionů, konkrétně pak např. finančními podporami, vzděláním, rekvalifikacemi.

1.1 Fáze regionální politiky

Regionální politika a její uplatňování se skládá z fází. R. Wokoun [6, s. 13] uvádí pět fází regionální politiky¹:

1. Definování regionálních problémů, včetně jejich původu
2. Definování cílů, pokud možno kvantifikovatelných
3. Definování strategie, jež bude nutno uplatnit
4. Identifikace nástrojů, které bude nutno použít
5. Vyhodnocení použité politiky

1.1.1 Definování regionálních problémů

Pro úspěšné vyřešení problému je nutné jej v první řadě definovat: přesně popsat, o co jde, co je špatně. V této fázi nejde ještě o navržení řešení, ale mělo by se s tím do budoucna počítat a popsat všechny aspekty problému, které bude třeba řešit.

¹ převzato z: VANHOVE, N.- KLAASEN, L.H. *Regional Policy: A European Approach*. Aveburg, Aldershot, Brookfield, 1987.

1.1.2 Cíle regionální politiky

Definování cílů je druhá fáze regionální politiky a následuje bezprostředně po definování problémů, se kterými se daný region potýká. Cíle by měly být jasné, kvantifikovatelné a konkrétní, aby byla možnost kontroly jejich plnění a hodnocení úspěšnosti použitých nástrojů regionální politiky. [6, s. 17]

1.1.3 Definování strategie regionální politiky

Definovat strategii znamená určit směr, kudy se bude regionální politika ubírat, aby byly splněny stanovené cíle. Proto je důležité, jak již bylo zmíněno, aby byly cíle přesně stanovené a kvantifikovatelné.

1.1.4 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky vycházejí dle literatury [např. 6, s. 17-18] z definovaných cílů. Týkají se převážně přitažení kapitálu a podnikatelských aktivit do regionu, stimulace využití vnitřních rozvojových zdrojů, dosídlení či stabilizace obyvatelstva v regionu a lze je členit do tří hlavních skupin:

- **makroekonomické nástroje** (musí dbát makroekonomických cílů státu)
 - fiskální politika (např. snížená daň v podporovaném regionu)
 - monetární politika (např. usnadnění přístupu k úvěrům)
 - protekcionismus (např. uvalení dovozních cel na výrobky vyráběné v podporovaném regionu)
- **mikroekonomické nástroje**
 - relokace pracovních sil (např. částečná úhrada nákladů na stěhování)
 - relokace kapitálu (např. levné půjčky, snížené daně, subvence na dopravu)
- **ostatní nástroje**
 - administrativní nástroje
 - institucionální nástroje (např. regionální rozvojové agentury)

1.1.5 Vyhodnocení použité politiky

V této fázi se analyzuje splnění stanovených cílů a tedy úspěšnost zvolené strategie. Pro další činnost orgánů, které mají co dočinění s regionální politikou je vyhodnocení velmi důležité. Získávají tak zkušenosti, díky kterým se jejich rozhodování může jen zlepšovat.

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

V této kapitole se budu věnovat podmínkám regionální politiky v Evropské unii. Stručně zmíním etapy vývoje, dále pak principy, cíle a finanční nástroje regionální politiky.

V rámci Evropské unie můžeme hovořit o třech úrovních regionální politiky, a to:

- nadnárodní úroveň (na úrovni samotné EU),
- národní úroveň (jednotlivé členské státy),
- regionální úroveň.

Pro nadnárodní politiku Evropské unie hovoří několik faktů:

- rozpor mezi závažností regionálních problémů a schopnostmi států tyto problémy řešit
- snaha o vytvoření ekonomické unie, zavedení Eura
- požadavky některých členských států na kompenzaci regionálních dopadů ostatních „neregionálních“ politik EU (např. společná zemědělská, vědecko-technická politika)
- zneužívání regionální politiky některého státu na pomoc zaostávajícímu průmyslu (boj proti zahraniční konkurenci)

Národní politiky jednotlivých států Evropské unie pak omezují Zásady státní podpory². Tyto zásady určují maximální podíl populace v podporovaných regionech a maximální výši pomoci, poskytují návod na vymezování podporovaných oblastí a určují vhodné formy pobídek. [6, s. 19-20]

2.1 Etapy vývoje regionální a strukturální politiky Evropské unie:

1. etapa: 1958-1973 (individuální přístup bez koordinace na nadnárodní úrovni)
2. etapa: 1974-1985 (nárůst strukturálních krizí a regionálních problémů)
3. etapa: 1986-1993 (zahájení projektu jednotného vnitřního trhu)

² State aid guidelines, OJEC C74

4. etapa: 1994-1999 (stanovení reformních cílů strukturální politiky)

5. etapa: 2000-2006

6. etapa: 2007-2013

Autorka Š. Vilamová uvádí v tabulce [5, s. 13], že vývoj evropské integrace jde ruku v ruce s růstem důležitosti politiky regionální soudržnosti.

Tab. 1 Rozvoj regionální politiky v kontextu evropské integrace

Období	Hlavní kroky evropské integrace	Rozvoj regionální politiky EU
1957	Smlouva o Evropském hospodářském společenství	Obecná ustanovení preambule smlouvy a článku 2
Počátek 70. let	První rozšíření – Dánsko, Irská republika a Velká Británie	Zřízení Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF)
Střed 80. let	„Iberské“ rozšíření – Španělsko a Portugalsko	Integrované programy pro středomořskou oblast
Konec 80. let	Jednotný evropský akt – 1992 program vnitřního trhu	Delorsův programový balík I a reformy strukturálních fondů z roku 1988
1993	Smlouva o Evropské unii: hospodářská a měnová unie	Delorsův programový balík II a zřízení Fondu soudržnosti
1995	Přistoupení Finska, Švédska a Rakouska	Zřízení Cíle 6 strukturálních fondů
1997-1999	Agenda 2000	Reforma strukturálních fondů
2000-2006	Proces rozšíření	Další reformy strukturálních fondů

Zdroj: Vilamová, Š. Jak získat finanční zdroje EU.

R. Wokoun [7, s. 69] pak poslední řádek tabulky doplňuje o výčet států, které k EU přistoupily: Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Slovinsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Malta, Kypr v roce 2004 a Bulharsko a Rumunsko v roce 2007.

2.2 Principy strukturální a regionální politiky Evropské unie

Regionální a strukturální politika Evropské unie vychází z několika základních principů [6, s. 29] a [5, s 17-15]:

- **princip koncentrace**

Prostředky by měly být vynakládány na plnění stanovených cílů, a to co nejúčelněji a pokud možno s maximálním možným užitkem. Jsou poskytovány nejvíce „problémovým“ regionům.

- **princip partnerství**

Úzká spolupráce mezi Komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni, které se podílejí na rozdělení prostředků. Princip partnerství je realizován na vertikální úrovni (Evropská komise, stát, region) i horizontální úrovni (v rámci členského státu či regionu).

- **princip programování**

Časový rozvrh alokace pomoci. Programové vkládání prostředků fondů EU do víceletých a víceoborových programů.

- **princip adicionality** (doplňkovosti)

Pomoc EU pouze doplňuje vlastní prostředky. Díky pomoci z evropských fondů nesmí ubýt pomoci ze státních rozpočtů na daný problém.

- **princip monitorování a vyhodnocování**

Průběžné sledování a vyhodnocování přínosů projektu a jeho efektivnosti. Před schválením projektu musí být podrobně vyhodnoceny jeho dopady.

- **princip solidarity**

Vyspělé státy svými příspěvky do rozpočtu financují rozvoj států méně vyvinutých. Prolíná se celkovou koncepcí politiky soudržnosti

- **princip subsidiarity**

Plnění cílů na nejnižší možné úrovni, na které však ještě lze rozhodnout. Princip se uplatňuje při následné kontrole realizace projektu příslušnými národními orgány.

2.3 Cíle regionální a strukturální politiky Evropské unie

V devadesátých letech 20. století bylo definováno šest prioritních cílů regionální a strukturální politiky Evropské unie:

Cíl 1 - pomoc hospodářsky zaostalým regionům

Cíl 2 - pomoc jinak vyspělým regionům s přeorientací na nové druhy hospodářské činnosti

Cíl 3 - pomoc dlouhodobě nezaměstnaným (déle než 12 měsíců, starším 25 let)

Cíl 4 - zapojení mladých do 25 let do pracovního procesu

Cíl 5 - rozvoj zemědělských oblastí (pomoc s modernizací, nová pracovní místa)

Cíl 6 - udržení osídlení s arktickým podnebím (Finsko, Švédsko)

V březnu 2000 na zasedání v Berlíně byl Evropskou radou schválen dokument „Agenda 2000“, který redukoval cíle regionální politiky Evropské unie na tři:

Cíl 1 (spojoval dosavadní cíle 1 a 6) - pomoc zaostávajícím regionům

Cíl 2 (spojoval dosavadní cíle 2 a 5b) - hospodářská a sociální restrukturalizace

Cíl 3 (spojoval dosavadní cíle 3 a 4) - programy na rozvoj lidských zdrojů

[6, s. 39-45]

Pro období 2007-2013 jsou hlavní cíle regionální politiky Evropské unie definovány takto:

Cíl Konvergence: podpora hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS 2 s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru HDP na obyvatele EU a států, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU.

V rámci tohoto cíle je podpora Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) zaměřena především na:

- modernizaci a diverzifikaci ekonomické struktury členských států a jejich regionů
- rozšíření a zlepšení základní infrastruktury
- ochranu životního prostředí

Evropský sociální fond (ESF) pak podporuje:

- instituce trhu práce, zlepšení jejich kvality, vzdělávací systémy a sociální služby

- zvýšení investic do lidského kapitálu
- adaptace veřejné správy, posílení administrativy národních a regionálních správ

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: podpora regionů na úrovni NUTS 2 a NUTS 1, v ČR pod něj spadá hl. město Praha.

V rámci tohoto cíle EU podporuje:

- inovace, ekonomiku založenou na znalostech
- životní prostředí, předcházení rizikům
- dostupnost služeb základního ekonomického významu (komunikační sítě)

Cíl Evropská územní spolupráce: podpora přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS 3, v ČR pod něj spadají všechny regiony.

Mezi hlavní priority tohoto cíle patří:

- rozvoj vědy a výzkumu
- životní prostředí a předcházení rizikům (stejně jako u všech cílů)
- řízení vodních zdrojů

[7, s. 71-72], [14]

2.4 Finanční nástroje regionální politiky EU

Základními finančními nástroji regionální politiky Evropské unie jsou společný rozpočet EU a strukturální fondy.

2.4.1 Rozpočet EU

Rozpočet EU má několik specifíků:

- Velikost jeho podílu na HNP Evropské unie nesmí přesáhnout hranici 1,27 % (pro období 2000-2006)
- Musí být vyrovnaný, ne deficitní ani přebytkový
- Výdaje z rozpočtu směřují především na zemědělskou a strukturální politiku
- Příjmy rozpočtu jsou přesně vymezené a limitované

[5, s. 17-18]

2.4.2 Strukturální fondy EU

Existují dva strukturální fondy EU: Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond.

Evropský fond pro regionální rozvoj byl založen v roce 1975 na podporu nejvíce znevýhodněným regionům. Jsou jím podporovány investiční projekty. Finanční pomoc je zaměřena hlavně na podporu malých a středních podniků, prosazování produktivních investic, zlepšování infrastruktury, pokračování místního rozvoje, investice do vzdělání, zdraví a rozvoj místního potenciálu, investice zaměřené na životní prostředí.

Evropský sociální fond byl založen v roce 1960 jako hlavní nástroj zaměstnanosti EU. Jsou jím podporovány projekty týkající se např. rekvalifikace nezaměstnaných, práce zdravotně postižených, etnických menšin a dalších znevýhodněných skupin obyvatel, dále pak tvorby vzdělávacích programů pro zaměstnance, stáží studentů i pedagogů a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru apod.

[5, s. 19-25], [14]

3 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČESKÉ REPUBLICE

Regionální politiku České republiky vláda definovala jako koncepční a výkonnou činnost regionálních orgánů. V této kapitole se budu tedy věnovat regionální politice České republiky. Zmíním členění na statistické územní jednotky NUTS, které jsou v rámci EU důležité, dále pak výchozí situaci a něco k historii regionální politiky v ČR, dotknu se také strategie regionální politiky ČR, globálních cílů a typů podporovaných regionů.

Regionální politika České republiky se provádí na několika úrovních (obecně na republikové a regionální úrovni) [6, s. 195]:

- centrální úroveň - dokument Strategie regionálního rozvoje ČR
- regionální úroveň vyšší, regiony soudržnosti - Regionální operační programy
- regionální úroveň nižší, kraje - Programy rozvoje krajů
- mikroregionální úroveň - Programy rozvoje mikroregionů
- místní úroveň - Programy rozvoje obcí

3.1 Členění NUTS v ČR

Česká republika je jako NUTS 1 rozdělena Usnesením vlády č. 707/98 do osmi nižších jednotek NUTS 2. Jejich populace se pohybuje mezi jedním a dvěma milióny obyvatel.

NUTS 3 je pak v České republice území čtrnácti nově vzniklých krajů.

8 NUTS 2 - 14 NUTS 3

- hlavní město Praha
- Střední Čechy - Středočeský kraj
- Jihozápad - Českobudějovický a Plzeňský kraj
- Severozápad - Karlovarský a Ústecký kraj
- Severovýchod - Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj
- Jihovýchod - kraj Vysočina a Jihomoravský kraj
- Střední Morava - Olomoucký a Zlínský kraj
- Moravskoslezsko - Moravskoslezský kraj

NUTS 4 jsou pak území bývalých okresů a NUTS 5 obce nebo obce s rozšířenou působností.

[3, s. 169]

3.2 Výchozí situace české regionální politiky

Důležitým milníkem pro českou regionální politiku bylo Usnesení vlády č. 235 ze dne 8. 4. 1998, kterými vláda přijala Zásady regionální politiky České republiky.

Cíly regionální politiky byly dle zmíněného usnesení:

- přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji jednotlivých regionů
- snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů
- podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů, zejména pokud jde o aktivaci jejich nedostatečně využívaného hospodářského a sociálního potenciálu

Zlomovým rokem pro českou regionální politiku byl pak jistě i rok 2000, v němž bylo přijato několik zásadních zákonů a usnesení vlády [6, s. 206], např. zákon č. 248/2000 Sb. O podpoře regionálního rozvoje.

Od roku 2000 se česká regionální politika zaměřuje na rozvoj podnikání, lidských zdrojů, cestovního ruchu, občanské vybavenosti, regionální infrastruktury, sociálních a zdravotních služeb, ochrany životního prostředí, výzkumu a technologického vývoje.

3.3 Strategie regionálního rozvoje České republiky

Základním strategickým dokumentem regionální politiky České republiky je Strategie regionálního rozvoje České republiky (Usnesení vlády č. 682 ze dne 12. 8. 2000) [6, s. 208-212], která se přibližně každý třetí rok aktualizuje.

Dokument obsahuje:

- analýzu regionálního rozvoje České republiky, hodnocení dosavadních opatření
- vymezení silných a slabých stránek v rozvoji jednotlivých regionů, odvětví a sektorů
- strategii dalšího regionálního rozvoje, vymezení priorit
- úkoly, uložené vládou ČR ústředním správním úřadům, Českému statistickému úřadu a Úřadu pro státní informační systém

Ze strategie vyplývá, že okolo roku 2010 „*chce být Česká republika plnoprávným, ekonomicky výkonným členem Evropské unie s parametry blízcími se průměru Unie ve*

všech základních kritériích (HDP na obyvatele, zaměstnanost, sociální zabezpečení apod.) se způsobem a kvalitou života odpovídajícími naší historické tradici a postavení České republiky v Evropě.“ [6, s. 211]

3.4 Globální cíle regionálního rozvoje

Do roku 2010 jsou strategií regionálního rozvoje České republiky stanoveny tyto globální cíle:

1. Ekonomické, sociální a kulturní povznesení regionů České republiky na úroveň srovnatelnou s vyspělými regiony Evropy
2. Zavedení a stabilizace dobře fungujícího regionálního uspořádání České republiky
3. Vytvoření mechanismů aktivace vnitřních zdrojů regionů, mechanismů rozpoznání nebezpečných regionálních disparit a nástrojů vytvářejících podmínky pro jejich eliminaci, resp. zmírňování.

[6, s. 211]

3.5 Typy podporovaných regionů v ČR

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, stanovuje tyto typy podporovaných regionů:

- strukturálně postižené regiony (útlum některých odvětví, růst nezaměstnanosti)
- hospodářsky slabé regiony (nižší úroveň rozvoje než průměr ČR)
- venkovské regiony (nízká hustota zalidnění, vyšší podíl zaměstnanosti v zemědělství)
- ostatní regiony, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů (např. pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelními pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím)
- regiony podporované na úrovni a v působnosti krajů³

³ § 8, § 9 a § 10 Zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

4 INICIATIVY EVROPSKÉ UNIE

V minulém programovacím období 2000-2006 Evropská unie řešila problémy regionální politiky pomocí čtyř iniciativ. Iniciativy Evropské unie jsou zvláštní programy pro řešení problémů celého území EU. Jsou řízené Evropskou komisí. [20]

4.1 Interreg III

INTERREG III podporuje přeshraniční spolupráci mezi sousedícími regiony, včetně mořských hranic (A), mezinárodní (nadmárodní) spolupráci napříč celou EU (B) a meziregionální spolupráci (C).

Tato iniciativa vznikla za účelem podpory spolupráce a vyváženého rozvoje celé Evropy a lze její pomocí podporovat např. následující činnosti [19 a)]:

- investiční pomoc a poskytování služeb a zařízení na prosazování a podporu rozvoje malých a středních podniků a řemesel, zejména co se týče přenosu technologií a podpůrných služeb marketingu
- rozvoj turistiky (včetně agroturistiky) a rozvoj a správa přírodních parků, kterými prochází hranice pro turistické účely
- výstavba místních rozvodů vody, plynu a elektřiny a místních telekomunikací a rozvoj obnovitelných zdrojů energie; společný rozvoj a využívání vodních zdrojů a infrastruktur; úpravy odpadních vod
- kontrola znečištění, racionální využívání energie, likvidace odpadů a programy ochrany životního prostředí a monitorování ekologických norem nových průmyslových podniků ležících v příhraničních oblastech
- programy rozvoje venkova zaměřené na diverzifikaci zisků rolníků a na lesní hospodářství, rybolov a likvidaci zemědělských odpadů
- vybudování nebo modernizace infrastruktur v oblastech s vážnými nedostatky v infrastruktuře dopravy a dalších komunikačních systémů (včetně služeb sdělovacích prostředků)
- opatření pro podporu spolupráce v oblasti vzdělávání a kultury, včetně spolupráce na úrovni vysokoškolského vzdělávání
- opatření zaměřená na zaškolení a zajišťování zaměstnání, zejména pro nezaměstnané a pro ženy a osoby přímo či nepřímo postižené změnami v činnostech spojených s existencí hranic
- opatření zaměřená na podporu spolupráce ve zdravotnictví
- opatření k prevenci nezákonného obchodování přes vnější hranice

4.2 Leader+

LEADER je iniciativa, která má za úkol podporovat rozvoj venkova a spolupráci mezi venkovskými oblastmi.

Z iniciativy Leader jsou podporovány např. programy [19 b]):

- vytváření pracovních příležitostí ve venkovských oblastech
- zvyšování informovanosti místních obyvatel o potřebách rozvoje
- zvyšování schopnosti místních obyvatel aktivně se na rozvoji podílet
- podpora venkovské turistiky
- přestavba a zhodnocení historických budov a venkovských lokalit, které jsou zajímavé pro turisty
- inovace řemesel
- podpora malých firem v oblasti
- prosazování a propagování místních regionálních výrobců
- podpora rozšíření sortimentu zemědělské výroby a zemědělských činností
- prosazování regionálních kulturních činností
- ochrana, rehabilitace a zhodnocení přírodních zdrojů a krajiny

4.3 Equal

Iniciativa EQUAL podporuje nadnárodní spolupráci v boji proti všem typům diskriminace a nerovnosti na trhu práce, a to především diskriminace žen, národních a etnických menšin, zdravotně postižených, starších lidí, mladých lidí bez praxe, uprchlíků, bývalých vězňů, závislých na alkoholu, nebo jiných návykových látkách, dlouhodobě nezaměstnaných, ne plně gramotných, bezdomovců aj.

Iniciativa podporuje konkrétní projekty, které trvají převážně 2-3 roky a jejich rozpočet se pohybuje okolo jednoho milionu Eur.

Projekt je vždy realizován skupinou organizací, která spolupracuje s podobnými organizacemi v zahraničí, tzv. „rozvojové partnerství“. [19 c)]

4.4 Urban II

Iniciativa URBAN II se týká hospodářské a sociální obnovy měst a meziměstských oblastí v krizi s cílem podporovat udržitelný rozvoj měst. Projekty musí být v souladu s rozvojem životního prostředí.

Hlavní cíle [19 d]):

- zvýšení konkurenceschopnosti měst
- vytváření nových pracovních míst a boj proti sociální segregaci obyvatelstva
- podpora trvale udržitelného městského rozvoje
- podpora vzniku a rozvoje různých organizací a společenství
- nutnost integrace revitalizačních projektů
- zlepšení integrace
- podpora veřejné debaty na téma městská politika

V České republice je plánováno 7 projektů, které by měly ve městech s počtem obyvatel od 10 do 100 tisíc zlepšit stav historických jader, hospodářsky oživit města novými aktivitami a vytvořit nové pracovní příležitosti.

[19], [20]

Všechny iniciativy, byť v malinko pozměněné formě, fungují stále, i v období současném 2007-2013. Pro účely práce se budu šířeji zabývat bývalým Interregem IIIA - přeshraniční spoluprací.

5 PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE

Přeshraniční spolupráce je jednou z forem regionálního rozvoje. Kolektiv autorů [4, s. 106] uvádí, že vlivem okrajového umístění některých regionů, což je dáno historickým vývojem hranic, jsou tyto regiony zpravidla hospodářsky podprůměrnými, špatně dopravně dostupnými a málo zalidněnými oblastmi.

5.1 Pohraničí

Za pohraničí můžeme považovat území, které „navazuje na hraniční linii, vykazuje vazby se sousedním státem, je dostupné pro denní přeshraniční dojíždku za prací, nabízí speciální služby pro obyvatele z druhé strany hranice a vykazuje identifikaci jeho obyvatel s příhraničním prostorem jako takovým.“ [1, s. 176]

5.2 Spolupráce přeshraničních regionů

Kvůli odlišnosti právních, správních, hospodářských, sociálních a kulturních systémů je mnohdy přeshraniční spolupráce těchto regionů obtížná. Za optimální řešení těchto problémů považují autoři [4, s. 106] společné plánování, realizaci a financování programů a projektů regionálního rozvoje regionů z obou stran hranic za podpory strukturálních fondů Evropské unie.

5.2.1 Principy přeshraniční spolupráce

Principy přeshraniční spolupráce dle AGEG (nebo AEER, Asociace evropských příhraničních regionů) jsou:

- vertikální a horizontální partnerství
- subsidiarita, daná delegováním kompetencí a úkolů na regionální a místní úroveň
- příprava koncepcí a strategií přeshraničního rozvoje

5.2.2 Formy přeshraniční spolupráce

V České republice mohou obce spolupracovat na základě zákona č. 128/2000 Sb. Spolupráce mezi příhraničními oblastmi se pak může odehrávat na dvou rovinách. Spolupráce „shora“ je dána především politikou Evropské unie a poskytnutými finančními prostředky, spolupráce „zdola“ je pak založena např. na kooperaci dvou spolků, na organizační úrovni.

6 EUROREGIONY

Euroregiony jsou nadnárodní spolky či svazky obcí a měst, jejichž důvodem vzniku bylo prosazování společných zájmů obcí nebo jiných sdružení na obou stranách státní hranice.

Potřeba přeshraniční spolupráce plynula z mnohdy nevýhodného okrajového umístění regionů v příhraničí. Tato spolupráce je však možná pouze za předpokladu vlastní aktivity regionu a na druhé straně za pomoci státu.

První euroregiony se začaly objevovat již v padesátých letech, k jejich rozvoji pak přispěl jistě vznik Sdružení evropských příhraničních regionů⁴.

Od počátku devadesátých let se Euroregiony snaží čerpat finanční prostředky Evropské unie, určené na přeshraniční spolupráci. Evropská unie se prostřednictvím iniciativ INTERREG⁵ a PHARE CBC⁶ snažila podporovat rozvojové programy příhraničních regionů, a to hrazením až 75 - 85 % nákladů projektů.

Kromě financování umožňují euroregiony vzájemné poznávání sousedních regionů, výměnu informací a zkušeností či zprostředkování kontaktů a vytvoření partnerství jejich obyvatel, obcí a organizací. Podílí se např. na organizování společných kulturních, sportovních a jiných akcí.

[8], [13]

⁴ AEBR - Association of European Border Regions, nebo AGEK - Arbeitsgemeinschaft Europäischer Grenzregionen

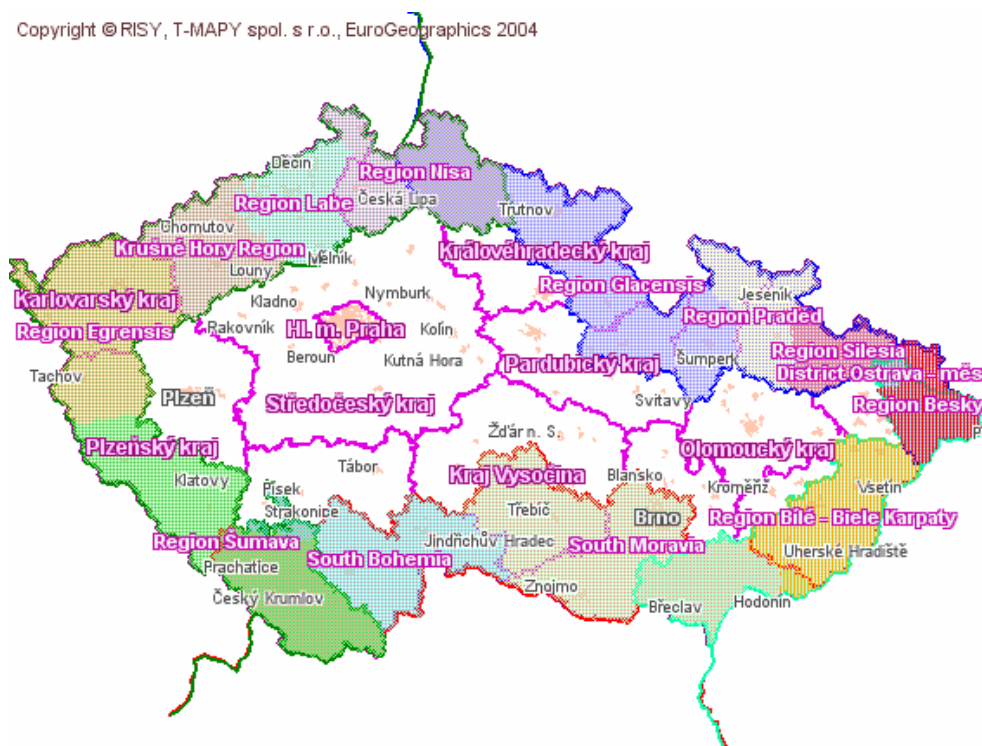
⁵ INTERREG - podpora přeshraniční spolupráce regionů západní Evropy

⁶ PHARE CBC (cross border co-operation) - podpora přeshraniční spolupráce regionů střední a východní Evropy

6.1 Euroregiony v České republice

V České republice existuje v současné době 13 euroregionů:

- Egrensis
- Krušnohoří
- Labe
- Nisa
- Glacensis
- Praděd
- Silesia
- Těšínské Slezsko
- Beskydy
- Bílé Karpaty
- Pomoraví
- Silva Nortica
- Šumava

Obr. 1 Euroregiony na českém území

Zdroj: [10]

7 SPECIFIKA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICE

Nejen autoři A. Vaishar a J. Zapletalová [2, s. 169] považují vytvoření česko-slovenské hranice 1. ledna roku 1993 za významnou událost. Vznikla tak nová politická bariéra a ekonomické, sociální a personální vztahy se náhle oddělily, přestože byly po dlouhou dobu budované společně.

Česko-slovenská hranice je dlouhá 251,8 km a je tedy nejkratší s českých hranic. České pohraničí představuje 36 (bývalých) okresů, z nich pouhých 6 sousedí se Slovenskem. Na české straně leží kraje Moravskoslezský, Zlínský a Jihomoravský, na slovenské straně se nachází kraje Žilinský, Trenčianský a Trnavský.

Důležitým faktorem spolupráce na česko-slovenské hranici je nejen jazyková příbuznost, dlouholetá společná historie obou států, podobná kultura a tradice.

Vstup obou států do Evropské unie 1. 5. 2004 znamenal důležitý mezník v historii česko-slovenské hranice a byl podnětem k prohloubení vzájemné spolupráce (vize Evropské unie o sjednocení Evropy).

8 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRO PRAKTICKOU ČÁST

Regionální politika je jedním z důležitých nástrojů rovnovážného ekonomického a sociálního rozvoje regionů členských států Evropské unie.

V teoretické části jsem zpracoval téma regionální politiky obecně a konkrétněji pak na příkladu Evropské unie a České republiky. Přiblížil jsem některé iniciativy Evropské unie, v rámci kterých se hovoří i o přeshraniční spolupráci jako jednom z možných řešení zaočastávání příhraničních regionů.

Zdůraznil bych cíl regionální politiky Evropské unie pro programovací období 2007-2013:

Evropská územní spolupráce - podpora přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III. Tento cíl se totiž budu snažit naplnit v projektové části.

V rámci Evropské unie funguje mnoho tzv. euroregionů, Česká republika jich má 13. Euroregiony v sobě většinou spojují aktivity příhraničních regionů třeba i tří států.

V poslední kapitole teoretické části jsem se věnoval česko-slovenské hranici a naší společné dlouholeté historii, která je předpokladem pro spolupráci v budoucnosti.

V praktické části budu analyzovat přeshraniční spolupráci České a Slovenské republiky. Kapitulu budu věnovat SWOT analýze, dále pak Operačnímu programu přeshraniční spolupráce Česko-Slovensko, jehož součástí jsou podmínky pro projekty realizované v novém programovacím období 2007-2013, Euroregionu Bílé-Biele Karpaty, na jehož oprávněném území české a slovenské části by měl fungovat mnou navržený projekt, a v neposlední řadě Regionální agentuře východní Moravy, s jejíž pomocí budu projekt zpracovávat. Pak přiblížím podmínky realizace a implementace velkých projektů a mikroprojektů přeshraniční spolupráce na česko-slovenské hranici pro období 2007-2013. Obsahem dalších kapitol pak budou náměty k rozšíření přeshraniční spolupráce euroregionu a konkrétní projekt v oblasti volnočasových aktivit.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

9 ANALÝZA PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR - SR

Spolupráce přes česko-slovenskou hranici existovala již mnohem dříve, ale o oficiální přeshraniční spolupráci můžeme hovořit až s rozdělením federativní republiky na dva samostatné státy 1.1. 1993.

Zástupci Ministerstva pro místní rozvoj České republiky a Ministerstva vnitra Slovenské republiky se pak až ve dnech 22.-23. června 1999 poprvé oficiálně sešli ve Strážnici a Skalici, kde deklarovali zájem na spolupráci v mnoha oblastech. Vznikl tak Euroregion Pomoraví (ČR) - Zahorie (SR) - Weinviertel (Rak). Dalšími euroregiony byly Euroregion Beskydy (česko-polsko-slovenský), který vznikl 9. června 2000, a Euroregion Bílé-Biele Karpaty (česko-slovenský), který byl založen 30. července 2000 na slovenské Javorině.

Na základě těchto aktivit byla 2. listopadu 2000 v Bratislavě podepsána zástupci obou výše zmíněných Ministerstev podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o přeshraniční spolupráci, na jejímž základě se pravidelně schází česko-slovenská komise. Za úkol má mapovat problematiku česko-slovenského pohraničí a oslovovat dotčené orgány veřejné správy a samosprávy za účelem odstranění nedostatků.

V následující tabulce (Tab. 2) jsou uvedeny programy přeshraniční spolupráce České a Slovenské republiky včetně čerpaných prostředků z fondů EU, tak, jak se vyvíjely v letech 1999-2006. [9], [24, s. 4-5]

Tab. 2 Programy přeshraniční spolupráce ČR-SR včetně prostředků z EU

Program	Vznik programu	Projekty v rámci programu	Finance (v EUR)
CBC Phare v ČR	1999 pouze jeden ročník	Mikroregion Vlára - odkanalizování Fond malých projektů	1 750 tis. 250 tis.
CBC Phare v SR	1999 pouze jeden ročník	ČOV ve Skalici Fond malých projektů	1 750 tis. 250 tis.
INTERREG IIIA SR-ČR česká část	2004 - 2006	Desítky velkých inv. projektů a velké množství malých neinv. projektů v rámci Fondu mikroprojektů. Projekty Technické asistence	9 000 tis.
INTERREG IIIA SR-ČR slovenská část	2004 - 2006	Desítky velkých inv. projektů a velké množství malých neinv. projektů v rámci Fondu mikroprojektů. Projekty Technické asistence	4 500 tis.

Zdroj: [24, s. 5]

10 SWOT ANALÝZA SLOVENSKO-ČESKÉHO PŘÍHRANIČNÍHO ÚZEMÍ

Při zpracování SWOT analýzy jsem vycházel z informací Regionální rozvojové agentury východní Moravy a Operačního programu přeshraniční spolupráce Česko-Slovensko pro období 2007-2013. Prostřednictvím SWOT analýzy jsou pak definována hlavní témata, na která se Operační program zaměřuje. [22]

10.1 Silné stránky

Charakteristika území	<ul style="list-style-type: none"> • bohatá morfologická rozmanitost a členitost územní struktury
Demografie	<ul style="list-style-type: none"> • relativně příznivá věková struktura
Osídlení	<ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost venkova a jeho struktury osidlování, kvalitní bytový fond na venkově
Ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • silná tradice průmyslu v severní části a zemědělství a řemesel v jižní části regionu • příliv přímých zahraničních investic do tradičních i high-tech odvětví průmyslu a služeb
Trh práce	<ul style="list-style-type: none"> • vysoký podíl technicky kvalifikované pracovní síly • relativně vysoká míra zaměstnanosti na slovenské straně hranice
Věda, výzkum, vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • vysoký objem přímých zahraničních investic do technologických odvětví po obou stranách hranice • existence tradičních center vzdělávání, výzkumu a vývoje
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> • významná tranzitní funkce v mezinárodní dopravě (sever-jih)
Technická infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • dostatečné pokrytí území elektřinou a plynem
Informační a komunikační technologie	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšování širokopásmového internetu • významný podíl přímých zahraničních investic a jejich podíl na zaměstnanosti
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • nadprůměrná kvalita ŽP v pohraničním horském pásmu • vysoký podíl chráněného území
Kultura a tradice	<ul style="list-style-type: none"> • četné historické objekty a zachovalé prvky lidové architektury, lidových zvyků a tradic
Turismus	<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost a pestrost nabídky kulturních, přírodních a sportovních atrakcí • rozvinuté lázeňství • venkovská turistika (vinařství, folklór,...) • četnost turistických tras a cyklotras

10.2 Slabé stránky

Charakteristika území	<ul style="list-style-type: none"> • řídké obydlené a neobydlené oblasti, které znemožňují rozvoj aktivit k hospodářskému růstu regionu
Demografie	<ul style="list-style-type: none"> • stárnutí obyvatelstva
Osídlení	<ul style="list-style-type: none"> • vysídlování ekonomicky slabých oblastí • existence oblastí se zhoršenou dostupností sociálních a zdravotních služeb
Ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • silná koncentrace útlumových průmyslových odvětví • úpadek a nedokončená restrukturalizace tradičních řemeslných výroby
Trh práce	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká míra nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji: 15,7 % k 31.12. 2006 • klesající míra zaměstnanosti na české straně • vysoký podíl absolventů (14-17 %) na počtu nezaměstnaných
Věda, výzkum, vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • zrušení některých výzkumných ústavů • nedostatečná materiální a IT vybavenost vzdělávacích institucí • nízká výkonnost vědy a výzkumu, zvláště na slovenské straně
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná dostupnost sídel a aktivit mimo hlavní dopravní koridory • nekvalitní přeshraniční dopravní infrastruktura
Technická infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • vysoký podíl obcí bez kanalizace a ČOV • zaostávající technická infrastruktura a vybavenost venkova
Informační a komunikační technologie	<ul style="list-style-type: none"> • nedostupné kvalitní veřejné elektronické služby v českém a slovenském jazyce • nedostatečné využívání širokopásmového internetu na venkově • nerozvinuté sítě a služby v oblasti informačně-komunikačních technologií
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • existence velkých znečišťovatelů ŽP, překračování limitů emisí na severu české strany • kontaminace půdy, podzemních vod a ovzduší vlivem zemědělských aktivit na jihu a v oblastech dopravních koridorů • nedostatečná protipovodňová ochrana
Kultura a tradice	<ul style="list-style-type: none"> • klesající počet kulturních akcí a jejich návštěvníků • zanedbávání obnovy kulturních zařízení a historických objektů
Turizmus	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná vybavenost turistickými službami a infrastrukturou • malý podíl zaměstnanosti v turizmu

10.3 Příležitosti

Charakteristika území	<ul style="list-style-type: none"> • příhraniční region - možnost efektivní spolupráce v oblasti výroby, ochrany ŽP, kulturně-vzdělávací, turistiky • atraktivní území pro zahraniční investory
Demografie	<ul style="list-style-type: none"> • pozitivní migrace obyvatel v produktivním a předproduktivním věku do venkovských sídel poblíž měst
Osídlení	<ul style="list-style-type: none"> • rozvinutá síť středně velkých měst
Ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • přímé zahraniční investice do technologicky a personálně náročných odvětví s vysokou přidanou hodnotou • rozvoj regionálních a přeshraničních klastrů v průmyslu a službách
Trh práce	<ul style="list-style-type: none"> • příliv přímých zahraničních investic • rozvoj služeb v cestovním ruchu • dostupnost infrastruktury všech stupňů vzdělávání • snížení nezaměstnanosti v SR pomocí integrace přeshraničního trhu
Věda, výzkum, vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj regionálních a přeshraničních klastrů
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> • dobudování hlavních dopravních koridorů • dobudování, cyklotras, vodních tras
Technická infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • větší využití zásob minerálních vod • hustá, vzájemně propojená energetická síť
Informační a komunikační technologie	<ul style="list-style-type: none"> • pokračující informatizace na obou stranách hranice
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • společné řešení problémů • větší využívání obnovitelných zdrojů energie • rozvoj veřejné dopravy
Kultura a tradice	<ul style="list-style-type: none"> • jazyková příbuznost • vzájemné doplňování kulturních tradic a hodnot
Turizmus	<ul style="list-style-type: none"> • růst poptávky po turizmu • vytváření společných produktů a marketingu

10.4 Ohrožení

Charakteristika území	<ul style="list-style-type: none"> • prohlubující se marginalizace některých oblastí regionu
Demografie	<ul style="list-style-type: none"> • záporná migrace a stárnutí obyvatelstva v ekonomicky slabých oblastech
Osídlení	<ul style="list-style-type: none"> • vznik opuštěných budov a neobhospodařovaných ploch
Ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • odchod investorů
Trh práce	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení nezaměstnanosti kvůli integraci přeshraničního trhu práce • stagnace nezaměstnanosti na venkově
Věda, výzkum, vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • odchod absolventů terciárního vzdělávání • nedostatečné využívání celoživotního vzdělávání • nedostatečná podpora vědy a výzkumu
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> • útlum regionální hromadné dopravy, rušení regionálních železničních tratí • zaostávání v budování a napojení regionu na nadřazené sítě
Technická infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • stárnutí a špatná údržba sítí • růst cen energie • slabý rozvoj kanalizací a ČOV
Informační a komunikační technologie	<ul style="list-style-type: none"> • neliberalizovaný telekomunikační trh v SR • nedostatečná kompetence uživatelů IKT
Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • nedořešené protipovodňové opatření • zintenzivňování dopravy - škodlivé pro ŽP • negativní vývoj ekologického myšlení obyvatelstva
Kultura a tradice	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná podpora kulturních hodnot a jejich obnovy • chátrání venkovských staveb a památek
Turizmus	<ul style="list-style-type: none"> • špatná koordinace subjektů cestovního ruchu

11 OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČESKO-SLOVENSKO 2007-2013

Operační program obecně „stanoví řadu opatření na převedení priorit určených v rámci podpory Společenství na reálnou činnost“. [7, s. 137] Jde tedy o žádost ze strany členského státu k EU o podporu konkrétních plánů a opatření, které musejí být sladěny s časovým a finančním plánem EU.

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko je určen pro následující kraje:

česká strana:

- Jihomoravský
- Moravskoslezský
- Zlínský

slovenská strana:

- Trenčínský
- Trnavský
- Žilinský

Z Evropské unie je na OP, který spadá do regionální operační programy a je na něj vyčleněno 92,74 mil. Euro, které mají být doplněny z českých a slovenských zdrojů částkou 16,37 mil. Euro.

Přínos z realizace projektů musí mít prokazatelně obě strany hranice. Obě země pak musí spolupracovat nejméně ve dvou z těchto oblastí: společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování.

11.1 Zaměření OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury, rozvoj služeb cestovního ruchu, podporu zlepšování vzdělávacích a sociálních služeb, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.

11.2 Typy podporovaných projektů Operačním programem

Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko

OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko obsahuje 3 prioritní osy, které určují, jaké projekty mohou být Operačním programem podporovány:

1. Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce

- Např. rozvoj společných systémů vzdělávání, trhu práce a sociálních služeb, rozvoj přeshraniční spolupráce mezi podniky, výzkumnými a vývojovými institucemi, investice do přeshraniční infrastruktury turizmu, podpora vytváření společných produktů kultury, turizmu, tradičních řemesel apod.
- 50,1 mil. € (54 %) z prostředků OP

2. Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí

- Např. budování přeshraniční dopravní infrastruktury regionálního a místního významu, rozvoj systémů na zlepšování kvality a efektivnosti veřejné dopravy, budování přeshraniční infrastruktury životního prostředí, přírodních zdrojů, obnovitelných energetických zdrojů a systémů na zvyšování jejich kvality, podpora rozvoje digitálního obsahu, rozvoj společných systémů ochrany obyvatelstva před živelnými pohromami apod.
- 37,1 mil. € (40 %) z prostředků OP

3. Technická pomoc

- Např. financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení OP ČR - Slovensko, výběr projektů, monitoring projektů a programu, konzultace při přípravě projektů, informační a publikační činnost, aktivity související s přípravou na nové programovací období apod.
- 5,6 mil. € (6 %) z prostředků OP

12 EUROREGION BÍLÉ-BIELE KARPATY

Euroregion Bílé-Biele Karpaty vznikl podepsáním zakladatelské smlouvy 30. 7. 2000 dle Občanského zákoníku Slovenské republiky, §20, písm. f) – j).

Sdružení Regi3n Biele Karpaty m3o s3dlo v Tren3in3 a s3dlo sdružení Region B3lé Karpaty je ve Zl3n3. 3zemn3 je Euroregion tvořen Zl3nsk3m a Tren3iansk3m krajem (nav3c obec Velk3 nad Veli3kou), coŹ d3v3 dohromady 8 609 km² a p3ibliŹn3 1,2 mil. obyvatel. Z3kladn3 3daje o kraj3ch euroregionu obsahuje P3ř3loha P I.

SdruŹen3 pr3vnick3ch osob je zam3řen3 na vŹesetrann3 rozvoj p3reshrani3n3 spolup3r3ce region3n3 na 3zemn3 chr3n3n3 krajinn3 oblasti B3lé Karpaty.

Spolup3r3ce prob3h3 v t3chto oblastech:

- Źivotn3 prostředí a prostorov3 pl3nov3n3
- zem3d3lstv3 a lesn3 hospod33stv3
- doprava, komunikace a technick3 infrastruktura
- ekonomika, zam3stnanost, lidsk3 zdroje
- zdravotnictv3 a soci3ln3 p33e
- Źkolstv3, v3zkum, kultura
- vzd3l3vac3, informa3n3 a publika3n3 3innost
- organizace semin333n3 a konferenc3
- spolup3r3ce s dalŹš3mi euroregiony
- civiln3 ochrana, poŹ3rn3 ochrana a z3chrann3 sluŹba
- ob3ansk3 spole3nost

3innost Euroregionu B3lé-Biele Karpaty je financovan3 z prostředk3n3, kter3 tvo3r3:

- 3lensk3 p33p3vky
- dotace, granty a dary
- 3roky z prostředk3n3 uloŹen3ch na 33tu
- jin3 prostředky vznikl3 z jeho 3innosti

12.1 Cíle Euroregionu Bílé-Biele Karpaty

Cíle Euroregionu Bílé-Biele Karpaty byly shrnuty do tří základních skupin:

1. Rozvoj sdružení ER BBK (Euroregion Bílé-Biele Karpaty)

Tvorba zázemí pro společné pracovní skupiny a týmy regionálních odborníků pro realizaci nosných programů a projektů, implementace společného programového dokumentu o přeshraniční spolupráci, spolupráce s euroregionálními sdruženími v ČR a SR a ministerstvy, které zastřešují přeshraniční spolupráci, spolupráce s regionální samosprávou a regionálními rozvojovými agenturami.

2. Rozvoj sociálních, ekonomických a společenských aktivit ER BBK a prezentace Euroregionu

Informační, poradenská, programová a projektová pomoc zájemcům z území ER BBK, komplexní řešení problémů lidských zdrojů, životního prostředí a cestovního ruchu, aktivní účast na projektech partnerů a budování specializovaných sítí, propagace aktivit a území.

3. Mezinárodní spolupráce

Aktivní členství v Asociaci evropských příhraničních regionů, partnerství s regiony EU.

[12], [17]

12.2 Priority a opatření Euroregionu Bílé-Biele Karpaty pro období

2007-2013

OP přeshraniční spolupráce Česká republika-Slovensko pro období 2007-2013 navazuje na OP z let 2004-2006. Strategie vychází z dlouhodobé spolupráce obyvatelů území euroregionu ve všech oblastech. OP je zaměřený na realizaci projektů a programů směřujících k rovnovážnému kulturně-sociálnímu rozvoji, rozvoji sociálně-ekonomickému a zachování přírodních hodnot. Pro realizaci těchto „předsevzetí“ byly pro období 2007-2013 stanoveny následující priority [17] a [23, s. 51-54]:

Priorita 1 - Rozvoj lidského potenciálu a podnikání

Opatření 1.1 - Zdravotní starostlivost

Opatření 1.2 - Sociální starostlivost

Opatření 1.3 - Vzájemná informovanost a pomoc při mimořádných událostech

Opatření 1.4 - Školství a vzdělávání

Opatření 1.5 - Věda a výzkum

Opatření 1.6 - Politika zaměstnanosti

Opatření 1.7 - Kultura

Priorita 2 - Rozvoj infrastruktury životního prostředí

Opatření 2.1 - Odpady

Opatření 2.2 - Ochrana ovzduší

Opatření 2.3 - Voda

Opatření 2.4 - Lesy a půda

Opatření 2.5 - Environmentální výchova

Opatření 2.6 - Ochrana přírody, krajiny a životního prostředí

Priorita 3 - Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Opatření 3.1 - Tvorba programů cestovního ruchu

Opatření 3.2 - Informační systém ER BBK

Opatření 3.3 - Dobudování drobné infrastruktury cyklotras

Opatření 3.4 - Vytváření lokálních sítí rozvoje místního cestovního ruchu

Opatření 3.5 - Zřízení turistických a sezónních přechodů v rámci ER BBK

12.3 Přeshraniční aktivity a projekty řešené českou stranou euroregionu

Bílé-Biele Karpaty

V rámci přeshraniční spolupráce Euroregionu Bílé-Biele Karpaty řeší a zastřešuje česká strana tyto vybrané projekty, programy a aktivity [21]:

- průvodce česko-slovenskou společností ER BBK
- setkávání Čechů a Slováků na Velké Javořině
- rozvoj partnerství a přeshraniční spolupráce v ER BBK
- informační a propagační systém ER BBK
- dobudování cyklotras v ER BBK
- dlouhodobý záměr vytvoření programů a vzdělávání v oblasti cestovního ruchu pro nezaměstnané a ohrožené skupiny obyvatelstva
- správce Fondu mikroprojektů iniciativy Interreg III A ČR-SR

13 REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA VÝCHODNÍ MORAVY

V České republice existuje k 16.1. 2008 dvacet regionálních rozvojových agentur.

Regionální rozvojová agentura východní Moravy (dále jen Agentura) je jednou z nich a protože sídlí ve Zlíně a působí v oblasti, kterou zpracovávám ve své diplomové práci, vybral jsem si ji jako jakéhosi „patrona“ a uvedu o ní v této kapitole několik základních informací [18].

Agentura sídlí tedy ve Zlíně v nově zrekonstruované budově Svitu č. 23. Jejím ředitelem je Jaromír Schneider jun., který se stal mým odborným konzultantem při zpracování analytické a projektové části.

Agentura byla založena 2. února 1998 a již deset let se tedy věnuje těmto činnostem:

- **poradenství** - individuální konzultace pro žadatele o dotace ze strukturálních fondů za účelem odstranění rizika zamítnutí žádosti
- **projektování** - komplexní zpracování žádosti o dotaci, včetně všech povinných dokumentů
- **výběrová řízení** - zabezpečení a organizace v rámci zákona č.137/2006 Sb. o zadávání veřejných zakázek
- **dotační management** - řízení a monitorování schváleného projektu
- **zpracování strategických rozvojových plánů** obcí, mikroregionů a místních akčních skupin
- **organizace školení, seminářů a workshopů**
- **zpracování informačních, propagačních a marketingových materiálů**

Hlavními cíly Agentury jsou [11]:

- podpora systematického rozvoje kraje a všech jeho územních částí
- zvyšování životních standardů a prestiže kraje

14 PODMÍNKY PROJEKTŮ PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE

V této kapitole se budu věnovat projektům přeshraniční spolupráce obecně. Nastíním důležitost partnerství v projektech, požadavky Evropské unie na tyto projekty a proces schvalování projektů, ve kterém se postupně kontrolují formální náležitosti a oprávněnost, hodnotí se kvalita projektu, síla přeshraničního dopadu a míra přeshraniční spolupráce. Tyto podmínky jsou podmínkami pro tzv. „velké projekty“. Tzv. „mikroprojekty“ navazují na ty velké a jejich specifika popíši v další kapitole.

14.1 Partnerství

Prvky spolupráce jsou společná příprava, společná realizace, společné lidské zdroje a společné financování. Pro schválení projektu je nutná spolupráce alespoň ve dvou těchto oblastech. Projekt musí mít minimálně dva partnery z obou stran hranice, přičemž jeden vstupuje jako tzv. „vedoucí partner“ a ten zodpovídá za celkovou implementaci projektu.

Společná implementace pak vyžaduje vysokou míru spolupráce, důvěru a partnerství. Partneři by měli mít shodné potřeby a zájmy, který by vedly k naplnění společného cíle.

14.2 Oprávněnost žadatelů

Žadatelé o dotaci musejí splňovat následující podmínky:

- právní subjektivita v rámci legislativy ČR a SR, žadatel musí být právnická osoba
- sídlo žadatele se nachází na oprávněném území (může být v některých případech i jinde, realizace a dopad projektu však musí být v oprávněném území)

14.3 Oprávněnost území

Projekty se musejí týkat oblastí na úrovni NUTS III. V České republice to jsou kraje Moravskoslezský, Zlínský a Jihomoravský. Na slovenské straně pak Trnavský, Trenčianský a Žilinský samosprávný kraj.

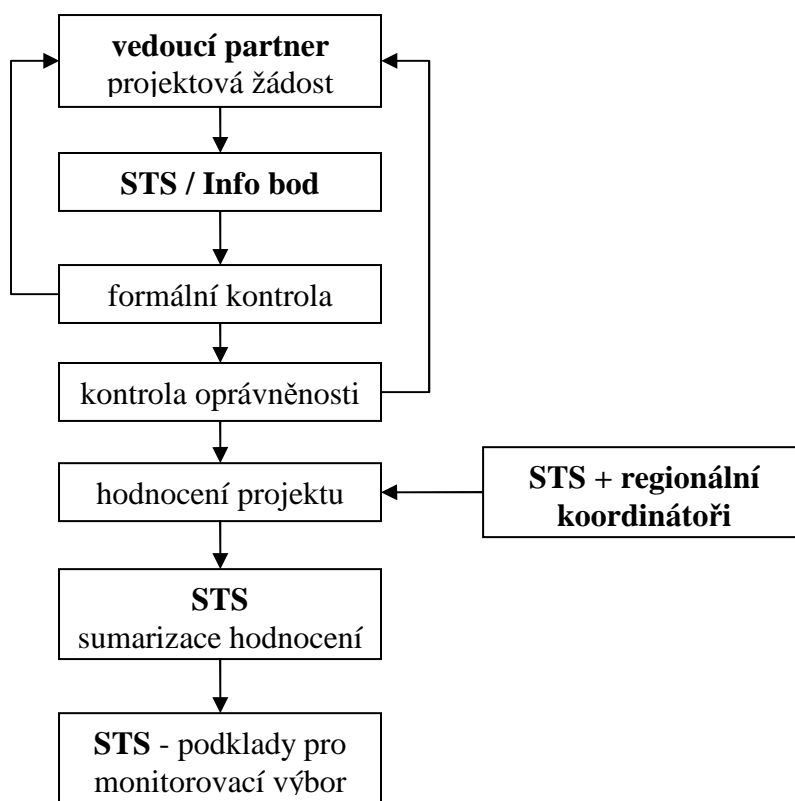
14.4 Zásady tvorby rozpočtu

V souladu s principy hospodárnosti, účelnosti a efektivity musí rozpočet splňovat následující podmínky:

- soulad nákladů s evropskou a národní legislativou
- minimalizace nákladů, přímá vazba nákladů na projekt, maximální efektivnost

14.5 Proces schvalování projektu

Proces posuzování projektů - žádostí o dotaci se skládá z několika fází:

Obr. 2 Projektový cyklus
Zdroj: [24, s. 11]

14.5.1 Kontrola formálních kritérií

Zaměstnanec Info bodu v Brně⁷ zkoumá, zda je předložená dokumentace úplná, obsahuje všechny přílohy, elektronická verze se shoduje s tištěnou, je podepsána oběma stranami.

14.5.2 Kontrola kritérií oprávněnosti

Společný technický sekretariát potom kontroluje, zda projekt svým zaměřením naplňuje cíl programu a priority, ve které je předkládaný, zda jsou partneři z obou stran hranice, jsou oprávněnými žadateli a na oprávněném území, zda projekt nemá vliv na životní prostředí aj.

14.5.3 Hodnocení kvalitativních kritérií

Posouzení kvality provádí regionální koordinátoři projektu - zástupci krajů pověřeni hejtmanem. Hodnotí se cíle projektu, jeho přínos, způsob zpracování, oprávněnost a efektivita nákladů a udržitelnost projektu.

Projekty se dělí na 3 kategorie dle získaného hodnocení:

A - vysoká kvalita, silná řídicí schopnost a finanční kapacita i udržitelnost výsledků

B - střední kvalita, silná řídicí schopnost a finanční kapacita i udržitelnost výsledků

C - nízká kvalita, silná řídicí schopnost a finanční kapacita i udržitelnost výsledků

14.5.4 Hodnocení přeshraničního dopadu

V této fázi se hodnocení Společného technického sekretariátu a regionálních koordinátorů zaměřuje na to, do jaké míry je splněn cíl programu a priority, v rámci které je projekt předkládán. Zda přispívá k vytvoření, udržení či prohloubení přeshraničních vztahů, výsledky projektu mají dopad na obou stranách hranice a jsou společně využívány cílovými skupinami a zda projekt přispívá ke zlepšení životních podmínek v pohraničí.

⁷ Info bod v Brně - v rámci Centra pro regionální rozvoj - poskytuje služby projektovým žadatelům, přijímá žádosti o dotace a kontroluje jejich formální náležitosti

Projekty jsou opět rozděleny do kategorií A, B, C dle síly přeshraničního dopadu (A - silný, B - střední, C - slabý).

14.5.5 Hodnocení kvality přeshraniční spolupráce

V této fázi se posuzuje, v jaké míře je projekt připravovaný společně - společná příprava, společná realizace, společné lidské zdroje a společné financování.

Již bylo zmíněno, že musejí být splněny alespoň dvě formy spolupráce. Opět se projekty roztřídí do skupin A, B, C dle síly přeshraniční spolupráce (A - silná).

Na závěr hodnocení vypracuje Společný technický sekretariát projektový list, který bude obsahovat šest písmen (předchozí hodnocení) a sečtené body (A - 4b., B - 2b., C - 0b.). Dále se ještě hodnotí, zda má projekt přidanou hodnotu (pozitivní vliv v oblastech projektu).

Společný monitorovací výbor pak na svém zasedání rozhoduje o projektech, které budou schváleny. Výsledky se žadatelé dozví nejpozději do 30 kalendářních dnů.

14.6 Financování projektu

Oproti období 2004-2006 nastaly ve financování projektů určité změny. Z původních 75 % podílu pomoci Evropská unie žadatelům přispívá v období 2007-2013 maximální částkou 85 % z rozpočtu na projekt. V České republice pak žadatel musí sám investovat minimálně 10 % (z původních 20 %) a státní rozpočet může přispět maximálně 5 % stejně jako v minulém období. Ve Slovenské republice pak žadatel musí sám investovat jako v minulém období minimálně 5 % a státní rozpočet může přispět maximálně 10 % (v minulém období 20 %).

Rozdělení celkových financí na Operační program pro jednotlivé roky současného období 2007-2013 ukazuje následující tabulka („oficiální“ širší verze viz Příloha P II):

Tab. 3 Rozdělení finančních prostředků z ERDF pro období 2007-2013

Rok	ERDF (v Eur)
2007	12 417 530
2008	12 611 026
2009	12 892 636
2010	12 216 552
2011	13 548 264
2012	13 865 048
2013	14 189 085
Celkem	92 740 141

Zdroj: [24, s. 10]

14.7 Vybrané úspěšné projekty v období 2004-2006

V minulém období se podařilo realizovat celou řadu projektů přeshraniční spolupráce. Pro zajímavost tři z nich vybírám.

- **Společně v minulosti - společně v budoucnosti**
 - Žadatel: město Hodonín, Partner: město Holíč
 - Celkové náklady projektu: 1 184 880 Kč
 - Cíl projektu: Navázání kontaktů, výměna zkušeností a vybudování spolupráce, rozvoj lidových tradic (hudebních a řemeslných)

- **Muzeum archeologie, tradičních řemesel a letecké bitvy nad Moravsko-Slovenským pomezím v r. 1944**
 - Žadatel: město Slavičín, Partner: Uhrovec
 - Celkové náklady projektu: 4 977 440 Kč
 - Cíl projektu: Upevňování vztahů, obnova tradic a zvyků prostřednictvím představení společné historie oblasti Moravského Slovácka a Slovenského Považia z dob Velké Moravy

- Přeshraniční běžecké trasy Česko-Slovensko
 - Žadatel: obec Staré Hamry, Partner: obec Klokočov, obec Korňa
 - Celkové náklady projektu: 4 000 000 Kč
 - Cíl projektu: Propagace a zintenzivnění přeshraniční spolupráce obcí, vybudování a udržování přeshraniční běžecké trasy

[24]

15 MIKROPROJEKTY NA ČESKO-SLOVENSKÉ HRANICI V OBDOBÍ 2007-2013

Kromě tzv. „velkých projektů“, které jsem popisoval dosud, existují i mikroprojekty, které oproti těm velkým mají několik specifíků.

15.1 Zaměření mikroprojektů

Fond mikroprojektů je nástrojem pro podporu regionálních, výhradně neinvestičních projektů menšího rozsahu, zejména za účelem vybudování, udržování a rozvoje přeshraniční spolupráce.

Klade se důraz na rozvoj mezilidských vztahů, společenských, osvětových a kulturních aktivit, zlepšení infrastruktury především v oblasti městské a turistické vybavenosti s přeshraniční dopadem.

15.2 Cíle Fondu mikroprojektů

Hlavní cíle Fondu mikroprojektů jsou zejména:

- zmírnění důsledků okrajového charakteru oblastí česko-slovenského pohraničí a tím zlepšení kvality života
- vytvořit spolupracující systémy na obou stranách hranice
- podporovat další rozvoj hospodářského potenciálu příhraničních regionů posilováním stávajících struktur, zvyšováním soutěživosti českých subjektů a oživováním celkového hospodářství na obou stranách hranice, zvláště pak využitím potenciálu cestovního ruchu

15.3 Typy mikroprojektů

Existují 4 typy mikroprojektů: společné, samostatné, komplementární a zrcadlové projekty.

Společné projekty mají jeden společný cíl a jednu cílovou skupinu. Velké části projektu bývají realizovány společně a ve stejnou dobu po obou stranách hranice.

Samostatné projekty musí vykazovat zřetelný přeshraniční dopad, přestože jsou financovány pouze jednou stranou.

Komplementární projekty jsou takové, jejichž aktivity navazují (nebo doplňují) na projekt realizovaný přeshraniční partnerem.

Zrcadlové projekty nemusejí probíhat ve stejnou dobu. Zpracovávají se ale kooperativně a jsou realizovány na opačných stranách hranice. Mohou být schváleny také jako doplňkové projekty k již existujícím projektům.

15.4 Finanční stránka mikroprojektů

Žadatel musí při předložení projektu zabezpečit jeho plné financování, způsobilé výdaje mu budou zpětně proplaceny.

Fond mikroprojektů disponuje částkou 10 % z celkové částky na Operační program, což činí 9 274 014,1 Euro. Česká republika má k dispozici přibližně 5,6 mil. Euro, Slovenská republika o 2 mil. méně. Finanční toky prostředků z evropských fondů popisuje Příloha P III. Podíl spolufinancování ukazuje následující tabulka:

Tab. 4 Podíl spolufinancování mikroprojektů v období 2007-2013

	ERDF	Státní rozpočet	Konečný uživatel
ČR	85 %	0 %	15 %
SR	85 %	10 %	5 %

Zdroj: [24, s. 13]

Rozdělení financí v ČR pro jednotlivé roky období pak přehledně shrnuje další tabulka:

Tab. 5 Rozdělení financování mikroprojektů v ČR v období 2007-2013

Rok	Etapa	ERDF (v Eur)
2007	I.	752 500,80
2008		768 873,00
2009		786 947,60
2010		806 813,30
2011	II.	827 158,80
2012		846 564,20
2013		866 415,00
Celkem		5 655 272,70

Zdroj: [24, s. 14]

15.5 Proces schvalování mikroprojektů

Žádost o dotaci pro mikroprojekt se podává elektronicky programem ELZA i v tištěné formě s nutnými přílohami [blíže 18 a 20]:

- doklad právní subjektivity organizace
- finanční výkazy
- stručný popis projektu v českém jazyce
- podrobný rozpočet projektu
- doklad o zajištění financování průběhu realizace projektu

Proces schvalování mikroprojektů a žádostí o dotaci se skládá z několika částí:

1. **Kontrola formálních náležitostí a oprávněnosti** - úplnost a aktuálnost žádostí a příloh, odpisy obou partnerů, oprávněnost žadatelů a území apod.
2. **Hodnocení finanční a věcné kvality projektu** - finanční zdraví žadatele, efektivnost a účelnost nákladů, dlouhodobá udržitelnost projektu apod.
3. **Hodnocení specifických kritérií INTERREG IIIA** - kvalita přeshraniční spolupráce, přeshraniční dopad

Rozhodnutí Sub-řídicího výboru o schválení či neschválení projektu, proti kterému se nelze odvolat, obdrží žadatel do třiceti dnů po zasedání.

[18], [24]

16 NÁMĚTY K ROZŠÍŘENÍ PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY

Při zpracování této kapitoly budu vycházet převážně ze SWOT analýzy a informací Regionální rozvojové agentury.

SWOT analýza, zvláště pak její části slabé stránky a ohrožení dávají prostor k zamyšlení nad dalšími možnostmi přeshraniční spolupráce. Dotknu se tedy několika faktorů.

Ve slabých stránkách je např. uveden vysoký podíl absolventů na počtu nezaměstnaných, a to 14-17 % (převzato z Operačního programu). V rámci přeshraniční spolupráce by šlo jistě zorganizovat nějaké praxe či stáže na opačné straně hranice s výměnou a načerpání zkušeností studentů za účelem jejich lepší adaptace do pracovního procesu po absolvování vysokých, ale třeba i středních odborných škol. Výhodou je téměř nulová náročnost na jazykové znalosti.

V oblasti informačních a komunikačních technologií je zvláště rychlý rozvoj internetu příslibem do budoucna, že i v zaostalých a venkovských částech regionu se informatizace zlepší. Možná by stálo za úvahu spojení informatizace zaostalých oblastí regionu s předchozím námětem přeshraničních praxí studentů, kteří by např. v rámci zmíněných praxí mohli školit obyvatele těchto oblastí a zvyšovat tak jejich kompetentnost při práci s informačními technologiemi.

Dlouhodobým problémem je nekvalitní přeshraniční dopravní infrastruktura. Projekty již v minulosti řešily tuto tíživou situaci, nicméně je to běh na dlouhou trať a věrme, že se situace bude zlepšovat. Nechci říct - všude dálnice. Vždyť musíme dbát také ochrany životního prostředí. Ale dopravní dostupnost horských a podhorských příhraničních oblastí je dlouhodobě špatná.

V oblasti turizmu jsou jistě také rezervy. SWOT analýza poukazuje na malý podíl zaměstnanosti v turizmu. Např. Lázně Luhačovice skrývají jistě větší potenciál pro spolupráci s přeshraničními klienty. Šel by zpracovat projekt konkrétně pro Lázně Luhačovice, který by zvýšil povědomí nejen českého a slovenského, ale třeba i evropského obyvatelstva o této významné instituci. Týkal by se tedy marketingu lázní, ale mohl by zahrnovat i obnovu některých chátrajících lázeňských budov, zlepšení dopravní situace a vybudování velkého parkoviště nebo také „uzdravení“ přehrady a jejího okolí.

V rámci kulturních a volnočasových aktivit je jistě prostor pro konání různých kulturních a společenských akcí. Slabou stránkou dle Operačního programu je právě nízký (a klesající) počet kulturních akcí a jejich návštěvníků. V konkrétním projektu v další kapitole kladu důraz na smysluplně trávený volný čas, a to především u dětí a dospívající mládeže.

Nejen chátrající venkovské památky by se daly smysluplně využít za přispění jazykové příbuznosti Čechů a Slováků, výměny zkušeností a vzájemným doplňováním kulturních tradic a hodnot.

17 ŠACHOVÝ FESTIVAL JAKO PROJEKT PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY V OBLASTI VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

V této kapitole tedy nastíním konkrétní projekt přeshraniční spolupráce v rámci Fondu mikroprojektů spravovaném euroregionem Bílé-Biele Karpaty. Jak jsem již zmínil v úvodu, rozhodl jsem se pro šachový turnaj. Při zpracování projektu budu postupovat dle informací a požadavků na projekty starého období 2004-2006, a to z důvodů, které jsem již také zmínil.

Zpracovávaný projekt je českou částí projektu přeshraniční spolupráce, slovenskou část, která bude tzv. „zrcadlovým“ projektem, zabezpečí partner projektu - Trenčínský šachový klub.

17.1 Název projektu

Projektu jsem dal název **Šachový festival Zlín 2008**. Nebude to totiž jen obyčejný turnaj, ale v rámci celého víkendu se bude odehrávat i jiný doprovodný program, který přiblížím v dalších odstavcích.

17.2 Žadatel

Žadatelem je Šachový klub VP Elektronika Zlín, Hradská 854.

17.3 Popis projektu

V této kapitole se budu postupně věnovat popisu projektu a aktivit s ním spojeným, organizačnímu a technickému zabezpečení projektu a zabezpečení financování projektu.

Projekt tedy bude spočívat v navázání a prohloubení kontaktů a spolupráce obyvatel obou částí regionu, kteří se zabývají šachovou hrou a výchovou šachových nadějí již od brzkého věku. Díky spolupráci na organizační, technické a dramaturgické úrovni si budeme vyměňovat zkušenosti a půjdeme tak společně vpřed. Partneři na slovenské straně hranice budou pak zrcadlově akci realizovat přibližně o půl roku později.

17.3.1 Cíle projektu

Pro projekt jsme stanovili následující cíle:

- prezentace šachu jako prostředku rozvoje inteligence a myšlení nejen pro děti a mládež, ale i dospělé, a jeho pozitivní vliv na prevenci patologických jevů mezi dospívající mládeží
- výměna zkušeností šachových trenérů s prací s dětmi a mládeží
- představení zlínského šachového klubu a jeho činností cílové skupině projektu i širší veřejnosti
- snaha o zahájení tradice šachových festivalů a rozvíjející se spolupráci při jejich organizaci

17.3.2 Program festivalu

Pro účastníky plánujeme v rámci víkendu následující aktivity:

- PÁTEK

- 16:00 - 18:00 příjezd a registrace účastníků, ubytování
18:00 - 19:30 večerní procházka Zlínem a seznámení s jeho historií i současností
20:00 - 24:00 společenský program v Salesiánském středisku na Jižních Svazích

- SOBOTA

- 7:30 - 8:30 snídaně
8:30 - 9:30 prezenze účastníků k turnaji
9:30 - 10:00 oficiální zahájení festivalu zástupci zlínského Magistrátu, přivítání účastníků, projevy
10:00 - 15:00 šachový turnaj
10:30 - 13:00 přednášky zkušených trenérů a „tvůrčí dílna“ s výměnou zkušeností pro trenéry během turnaje
15:00 vyhlášení výsledků turnaje, pozdní oběd
16:00 - 19:30 program pro účastníky: ZOO Lešná, kino, plavání, muzeum obuvi ...
20:00 - 24:00 společenský program v Salesiánském středisku na Jižních Svazích

- NEDĚLE

- 8:00 - 9:30 snídaně
10:00 zahájení programu na Náměstí Míru, přivítání veřejnosti
10:30 - 11:30 finále sobotního šachového turnaje - živé šachy
11:30 - 12:30 čas na oběd pro účastníky a organizátory

13:00 - 14:30 simultánka pro veřejnost, prezentace zlínského šachového klubu a partnerů
15:00 oficiální zakončení festivalu, rozloučení a odjezd účastníků

17.3.3 Organizační a technické zabezpečení projektu

Organizační a technické zabezpečení je zajištěno s využitím členů žadatele - zlínského šachového klubu, partnerů (přednášky trenérů, živé šachy) a služeb subdodavatelů (stravování, ubytování). Organizační skupina z členů žadatele se bude pravidelně 1x za měsíc již téměř rok dopředu scházet a doladovat nezbytné detaily projektu. Předseda zlínského šachového klubu bude vedoucím pracovní skupiny, členové klubu pak budou mít mezi sebou rozděleny povinnosti a činnosti související s projektem, za jejichž přípravu a realizaci budou zodpovídat. Součástí projektu je společný plánovací víkend zástupců obou partnerů, na kterém se v rámci prohloubení spolupráce budou doladovat detaily projektu.

17.3.4 Zabezpečení financování projektu

Financování projektu je zabezpečeno z 85 % fondy EU a z 15 % z vlastních zdrojů.

Profinancování rozpočtu projektu i zajištění zdrojů na kofinancování je zabezpečeno z vlastních zdrojů žadatele. Klub se bude zároveň ucházet o dotace z městských i krajských fondů. Podrobný rozpočet projektu je součástí jedné z dalších kapitol.

17.3.5 Zamýšlené pokračování projektu

Jedním z cílů projektu je snaha o vytvoření tradice a prohlubování vztahů a spolupráce. Žadatel tedy předpokládá, že pokračování projektu formou realizace dalších ročníků festivalu a rozšíření aktivit podporující rozvoj přeshraniční spolupráce (více přednášek odborníků z praxe pro trenéry a výměnné „exkurze“ i během roku) s využitím zkušeností organizačního týmu.

Nepředpokládá se výrazný nárůst nákladů při zachování podobného rozsahu projektu. Finanční zabezpečení pokračování projektu bude opět zajištěno z vlastních zdrojů žadatele s opětovným využitím fondů Evropské unie i města a kraje.

Ze spolupráce jistě vzniknou nové náměty a nápady, které pak budou realizovány v dalších ročnících.

17.4 Informace o propagačních opatřeních

Tab. 6 Opatření propagace grantu EU

Pro propagaci grantu EU použijeme tato opatření:		ANO	NE
1	Pamětní deska		ne
2	Zvláštní tiskové a mediální zprávy	ano	
3	Oznámení ve všech mediálních prezentacích	ano	
4	Oznámení ve veškeré projektové dokumentaci a prezentacích	ano	
5	Oznámení ve všech vzdělávacích materiálech		ne
6	Uvědomění příjemců pomoci	ano	
7	Oznámení na specifických internetových stránkách	ano	
8	Oznámení na billboardech	ano	
9	Jiné formy informování		ne

Zdroj: [18] + vlastní zpracování

Konkrétněji pak bude propagace spočívat v následujících činnostech:

17.4.1 Plakáty

Bude vytištěno 1000 ks plakátů formátu A4, které budou použity pro propagaci:

- na veřejných místech města Zlína - Krajský úřad, Magistrát, knihovna Fr. Bartoše
- ve školách a zařízeních, sloužících pro děti a mládež (Salesiánské středisko, Dům dětí a mládeže Astra apod.)
- v městské hromadné dopravě
- v obchodech, restauracích, bytových domech se souhlasem majitelů
- v místech bydliště přihlášených účastníků

17.4.2 Média

Propagace projektu proběhne formou zaslaných tiskových zpráv přibližně týden před konáním projektu v následujících médiích:

- Tisk - Magazín Zlín, Zlínský Deník, MF Dnes (příloha Jižní Morava)
- Rozhlas - rádio Čas, Impuls
- Televize - zlínská kabelová televize TV Net, zlínská televize R.T.A.

17.4.3 Internet

Budou vytvořeny vlastní internetové stránky festivalu, na kterých budou pravidelně aktualizovány informace o projektu, o jeho pořadatelích, partnerech i účastnících.

Odkazy na projekt budou také na internetových stránkách Českého šachového svazu i všech krajských šachových svazů a na stránkách partnerů projektu.

17.5 Nákladová analýza projektu

Tab. 7 Podrobný rozpočet projektu

ROZPOČET PROJEKTU PRO FOND MIKROPROJEKTU	Projekt celkem				
	Výdaj	Měrná jednotka	Počet jednotek	Jednotková cena (v Kč)	Náklady (v Kč)
1. Osobní výdaje					86 755,00
1.1 Hrubé mzdy a platy					0,00
1.2 Odvody sociálního a zdravotního pojištění placené zaměstnavatelem					17 430,00
1.2.1 Vedoucí projektu DPČ	hod.	200	52,50		10 500,00
1.2.2 Administrativa DPČ	hod.	220	31,50		6 930,00
1.3 Jiné					69 325,00
1.3.1. Vedoucí projektu DPČ	hod.	200	150,00		30 000,00
1.3.2 Administrativa DPČ	hod.	220	90,00		19 800,00
1.3.3. Dramaturgie DPP	hod.	50	100,00		5 000,00
1.3.4 Web designer DPP	hod.	40	100,00		4 000,00
1.3.5 Přednášející - DPP (2 přednášející po 1,5 hod.)	hod.	3,0	250,00		750,00
1.3.6 Průvodce městem DPP	hod.	1,5	200,00		300,00
1.3.7 Rozhodčí turnaje DPP	hod.	5	250,00		1 250,00
1.3.8 Trenérské zajištění turnaje (6 trenérů po 5 hod.)	hod.	30	150,00		4 500,00
1.3.8 Zabezpečení finále turnaje-živé šachy (32 "figurek" po 1 hod.) DPP	hod.	32	100,00		3 200,00
1.3.9 Honorář šachistovi za simultánku DPP	hod.	1,5	350,00		525,00
2. Věcné výdaje					167 210,00
2.1 Materiál vč. PHM					11 800,00
2.1.1 Drobné nářadí a materiál (papíry, tonery, plastové nádoby, pytle na odpad...)	ks	1	7 500,00		7 500,00
2.1.2 Poštovní služby a obálky	ks	1	1 800,00		1 800,00
2.1.3 Poháry a ocenění (3 ks pohárů, 5 ks diplomů, 5 ks dárkových tašek)	ks	1	2 500,00		2 500,00
2.2 Samostatné movité věci - DHM					98 100,00
2.2.1 Šachové soupravy	ks	30	700,00		21 000,00
2.2.2 Šachovnice dřevěná	ks	30	690,00		20 700,00
2.2.3 Šachové digitální hodiny	ks	30	1 880,00		56 400,00
2.3 Cestovní náhrady dle z. 119/1992 Sb.					0,00
2.4 Pronájem					5 920,00
2.4.1 Vnitřní prostory - ubytování Orlovna	hod.	48	90,00		4 320,00
2.4.2 Vnitřní prostory - společenské večery Salesiánské středisko Jižní Svahy	hod.	8	200,00		1 600,00
2.5 Nákup použitého zařízení - DHM					0,00
2.6 Nákup HW a SW - DHM					0,00
2.7 Režijní výdaje (voda, teplo, plyn, energie)					0,00
2.8 Přepravné					5 040,00
2.8.1 Materiál a zařízení	km	60	12,00		720,00
2.8.2 Osoby - MHD pro účastníky (ZOO Lešná, Salesiánské středisko)	ks	480	9,00		4 320,00
2.9 Honoráře umělcům					0,00
2.10 Ubytování					13 100,00
2.10.1 Společný plánovací víkend se slovenskými partnery	osoba	10	350,00		3 500,00
2.10.2 Účastníci festivalu	osoba	80	120,00		9 600,00
2.11 Stravné					34 550,00
2.11.1 Společný plánovací víkend se slovenskými partnery	osoba	14	325,00		4 550,00
2.11.2 Účastníci a organizátoři festivalu	osoba	100	300,00		30 000,00
3. Externí služby					27 500,00
3.1 Posudky (technické, finanční, ...)					0,00
3.2 Poplatky za právní a notářské služby					0,00

3.3 Poradenství a konzultace				0,00
3.4 Jiné				27 500,00
3.4.1. Fotograf	akce	1	8 000,00	8 000,00
3.4.2. Ozvučení akce na Náměstí Míru	akce	1	2 000,00	2 000,00
3.4.3 Nákup webové domény+webhosting	ks	1	2 500,00	2 500,00
3.4.4 Účetnictví projektu (zaúčtování dokladů, příprava podkladů pro závěrečnou zprávu, sestavení vyúčtování projektu)	akce	1	15 000,00	15 000,00
4. Výdaje na publicitu				47 325,00
4.1 Informační tabule, pamětní desky, vlajky aj. související s projektem	ks	1	26 500,00	26 500,00
4.2 Jiné				20 825,00
4.2.1 Výroba plakátů a programů	ks	1 000	17,85	17 850,00
4.2.2 Pronájem plochy pro propagaci MHD	ks	100	29,75	2 975,00
5. Ostatní - upřesnit				0,00
6. Celkové způsobilé výdaje				328 790,00
7. Příjmy získané během realizace projektu				0,00
8. Upravené způsobilé výdaje				328 790,00
9. Nezpůsobilé výdaje				0,00
10. Celkové náklady projektu				328 790,00

Zdroj: [18] + vlastní zpracování

Rozpočet projektu je rozdělen na několik částí: osobní výdaje, věcné výdaje, externí služby, výdaje na publicitu a příjmy získané během realizace projektu, které se však nepředpokládají.

Osobní výdaje obsahují povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění u těch členů organizačního týmu, jejichž pracovní poměr je uzavřen na základě dohody o pracovní činnosti. Odvody činí 35 %. Dále jsou pak do osobních výdajů zahrnuty veškeré činnosti potřebné k zajištění programu festivalu: dramaturg, web designer, přednášející, průvodce, rozhodčí a trenéři, představitelé živých šachů a šachista, který bude hrát simultánku pro veřejnost. Osobní výdaje tedy činí celkem 86 755 Kč.

Nejvyšší náklady s sebou nesou věcné výdaje. Materiál, který v sobě zahrnuje různá drobná nářadí, papíry a barvy do tiskáren, plastové nádoby pro občerstvení, pytle na odpadky apod. a ocenění do turnaje (poháry, diplomy a dárkové tašky), činí 11 800 Kč. Nejvyšší částkou 98 100 Kč „přispívají“ k nákladům samostatné movité věci. Sem patří nákup materiálu (šachové soupravy, šachovnice a šachové hodiny) k zabezpečení hlavního bodu programu festivalu - šachového turnaje. Zdá se to být sumou závratnou, ale nakoupený materiál bude sloužit dlouhodobě a v rozpočtech následujících ročníků se tedy již položka neobjeví. Částka 5 920 Kč za pronájem v sobě skrývá nájem Orlovny, která bude sloužit k ubytování účastníků, a společenských prostor Salesiánského střediska na Jižních Svazích, které nás budou hostit programem po dva večery festivalu. Převážně materiálu, zařízení a účastníků na program např. ZOO bude stát 5 040 Kč. Ubytování účastníků festivalu a společného plánovacího víkendu partnerů bude stát 13 100 Kč a stravné těchto skupin 33 250 Kč.

Externí služby zahrnující fotografa, ozvučení nedělní součásti na Náměstí Míru, nákup webové domény a účetnictví budou stát 27 500 Kč.

Výdaje na publicitu, konkrétně pak informační tabule, pamětní desky, oznámení v MHD a jiné „reklamní“ plochy a výroba plakátů, činí 47 325 Kč.

Celkové náklady projektu tedy činí 328 790 Kč.

17.6 Riziková analýza projektu

Projekt s sebou nese několik rizik:

- malý zájem účastníků o turnaj
- překročení rozpočtu naopak při počtu účastníků vyšším než se předpokládá
- špatné počasí pro sobotní odpolední a nedělní program festivalu (návštěva ZOO a finále na Náměstí Míru)
- onemocnění či jiný důvod k absenci některého důležitého účastníka festivalu (trenér, rozhodčí, průvodce, šachista pro simultánku)
- špatná dopravní situace při příjezdu účastníků, kteří přijedou až těsně před turnajem v sobotu ráno

Uvedená rizika se budeme snažit eliminovat, a to především:

- dostatečnou propagací festivalu
- nutností přihlášek dostatečně dopředu pro zajištění ubytování, stravy ...
- domluveným zastoupením důležitých osob (trenér, rozhodčí apod.) při jejich absenci
- alternativou k nedělnímu programu při špatném počasí

ZÁVĚR

V práci jsem se zabýval přeshraniční spoluprací v kontextu regionální politiky.

Teoretická část tedy obsahovala nejprve přiblížení pojmu regionální politiky a jejích fází, cílů a nástrojů. Potom jsem přiblížil regionální politiku Evropské unie a České republiky. V rámci iniciativ Evropské unie se hovoří o přeshraniční spolupráci, které jsem se blížeji věnoval. Popsal jsem euroregiony a specifika česko-slovenské hranice.

V praktické části jsem formou SWOT analýzy shrnul načerpané poznatky při zkoumání česko-slovenského pohraničí, z nichž jsem pak vycházel při námětech k rozšíření přeshraniční spolupráce. Dále jsem pak popsal Operační program přeshraniční spolupráce Česko-Slovensko pro období 2007-2013, věnoval jsem se konkrétnímu euroregionu Bílé-Karpaty a Regionální rozvojové agentuře východní Moravy.

Podrobně jsem popsal podmínky pro schválení a implementaci velkých projektů i mikroprojektů v období 2007-2013.

Stěžejní částí práce je pak projekt přeshraniční spolupráce v oblasti volnočasových aktivit. Projekt formou šachového festivalu poukazuje na důležitost práce s dětmi a mládeží a snahy o jejich nejen intelektuální rozvoj a smysluplné využití jejich volného času při eliminaci patologických jevů.

Cíly projektu jsou, kromě již zmíněné práce s dětmi a mládeží, představení zlínského šachového klubu a jeho činností, výměna zkušeností trenérů a snaha o zahájení tradice šachových festivalů a rozvíjející se přeshraniční spolupráci při jejich organizování. Jejich splněním jistě projekt přispěje ke zlepšení práce s cílovou skupinou projektu, dětmi a dospívající mládeží, ke smysluplnějšímu využití jejich volného času a v neposlední řadě také k propagaci města a regionu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] JEŘÁBEK, M. - DOKOUPIL, J. - HAVLÍČEK, T. *České pohraničí: bariéra nebo prostor zprostředkování?* Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.
- [2] Kolektiv autorů. *Problémy periferních oblastí.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2005. 184 s. ISBN 80-86561-21-6.
- [3] KÖNIG, P., LACINA, L. a kol. *Rozpočet a politiky Evropské unie.* Praha: C. H. Beck, 2004. 374 s. ISBN 80-7179-846-0.
- [4] MATES, P. - WOKOUN, R. a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy.* Praha: Prospektrum, 2001. 196 s. ISBN 80-7175-100-6.
- [5] VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie.* Praha: Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
- [6] WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie.* Praha: OEconomia, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.
- [7] WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce.* Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Přednášky, články

- [8] STRNADOVÁ, L. *Euroregion Elbe-Labe 2001. Část Všeobecné informace.* Praha: Český statistický úřad, 2003. ISBN 80-250-0518-6.

Internetové zdroje

- [9] Businessinfo.cz. *OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko.* [online]. 2008, poslední aktualizace 1. 12. 2006 [cit. 16. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/preshranicni-spoluprace/op-preshranicni-spoluprace-cr-slovensko/1001636/42383/>>

- [10] Centrum pro regionální rozvoj České republiky. *Euroregiony* [online]. 2008, poslední aktualizace 24. 4. 2006 [cit. 28. 2. 2008]. Dostupné z: <<http://www.crr.cz/index.php?lssel=46%7C231>>.
- [11] Česká Asociace Rozvojových Agentur. *Regionální rozvojová agentura východní Moravy*. [online]. 2008 [cit. 20. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.cara.cz/cara/clenove/rra-vychodnimorava/default.aspx>>.
- [12] *Euroregion Bílé-Biele Karpaty*. [online]. 2008, poslední aktualizace 2008 [cit. 12. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.erbbk.sk/>>.
- [13] Evropská komise, EU v České republice. *Euroregiony* [online]. 2008, poslední aktualizace 23. 8. 2007 [cit. 8. 4. 2008]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/euroregions/index_cs.htm>.
- [14] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Regionální politika EU. Strukturální fondy EU*. [online]. 2008, poslední aktualizace 2007 [cit. 10. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika>>.
- [15] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Mahovská, K. *Operační program Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko*. [online]. 2008, poslední aktualizace 10. 4. 2008 [cit. 14. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-slovensko>>.
- [16] NOŽIČKOVÁ, J. - Evropské fondy. *Dokumenty k projektům přeshraniční spolupráce*. [online]. 2008, poslední aktualizace březen 17. 4. 2008 [cit. 20. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-slovensko/dokumenty>>.
- [17] Regionální Informační Servis. *Euroregion Bílé-Biele Karpaty*. [online]. 2008, poslední aktualizace 2008 [cit. 12. 4. 2008]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/euroregion_bile_karpaty_cz>.
- [18] Regionální rozvojová agentura východní Moravy. [online]. 2008, poslední aktualizace březen 2008 [cit. 20. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.rra-vychodnimorava.cz>>.
- [19] ŠTEFKA, M. - SÝKOROVÁ, R. *Iniciativy EU*. [online]. 2008, poslední aktualizace září 2004 [cit. 16. 4. 2008].

a) INTERREG

Dostupné z: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/eu_po06.html>.

b) LEADER

Dostupné z: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/eu_po08.html>.

c) EQUAL

Dostupné z: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/eu_po07.html>.

d) URBAN

Dostupné z: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/eu_po09.html>.

- [20] VOKÁČ, P. - LANÍK, P. *Iniciativy EU*. [online]. 2008, poslední aktualizace 2007 [cit. 16. 4. 2008]. Dostupné z: <<http://www.vokac.cz/fondy-iniciativy.html>>.

Ostatní zdroje

- [21] Brožura euroregionu Bílé-Biele Karpaty, 2008
- [22] *Program přeshraniční spolupráce Slovenská republika-Česká republika 2007-2013*. [online]. 2008, poslední aktualizace listopad 2007 [cit. 16. 4. 2008].
- [23] The Joint Programming Document of Euroregion Bílé-Biele Karpaty on Cross-border Cooperation in years 2007-2013. Regi3n Biele Karpaty, listopad 2006. 76 s. ISBN 978-80-969111-5-8.
- [24] Zborník referátov z III. konferencie Euroregiónu Bílé-Biele Karpaty. *Budúcnosť cezhraničnej spolupráce a regionálneho rozvoja v území Euroregiónu Bílé-Biele Karpaty*. Trenčín: Regi3n Biele Karpaty, listopad 2007. 72 s. ISBN 978-80-969111-6-5.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ER BBK	Euroregion Bílé-Biele Karpaty
EU	Evropská unie
EUR	měna EURO
IKT	informačně-komunikační technologie
OP	Operační program (Operační program přeshraniční spolupráce ČR-SR 2007-2013)
Rak	Rakousko
SR	Slovenská republika
ŽP	Životní prostředí

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Euroregiony na českém území</i>	28
<i>Obr. 2 Projektový cyklus</i>	44

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Rozvoj regionální politiky v kontextu evropské integrace</i>	<i>15</i>
<i>Tab. 2 Programy přeshraniční spolupráce ČR-SR včetně prostředků z EU.....</i>	<i>32</i>
<i>Tab. 3 Rozdělení finančních prostředků z ERDF</i>	<i>47</i>
<i>Tab. 4 Podíl spolufinancování mikroprojektů v období 2007-2013</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 5 Rozdělení financování mikroprojektů v ČR v období 2007-2013.....</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 6 Opatření propagace grantu EU.....</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 7 Podrobný rozpočet projektu</i>	<i>59</i>

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Základní údaje o euroregionu Bílé-Biele Karpaty
- P II Rozdělení finančních prostředků OP 2007-2013 na jednotlivé roky
- P III Finanční toky prostředků evropských fondů na projekty

PŘÍLOHA P I: ZÁKLADNÍ ÚDAJE O EUROREGIONU BÍLÉ-BIELE KARPATY

- Rozloha krajů, počet obcí, obyvatel a hustota osídlení

Kraj	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel	Hustota osídlení (obyv./km ²)
Moravskoslezský	5 535	302	1 257 554	227
Zlínský	3 964	304	590 706	149
Jihomoravský	7 066/	647/	1 123 201/	159/
	7 196*	672*	1 130 240*	157*
Celkem	16 565/	1 253/	2 971 461/	179, 4/
	16 695*	1 278*	2 978 500*	178,4*
Česká republika	78 866	6249	10 220 577	129, 6
Trnavský	4 147	251	553 198	133
Trenčínský	4 502	276	601 392	134
Žilinský	6 801	315	694 129	102
Celkem	15 450	842	1 848 719	123
Slovenská republika	49 034	2891	5 384 822	110
Region celkem	32 015/	2 095/	4 820 180/	151,2/
	32 145*	2 120*	4 827 219*	150,2*

Zdroj: Statistická ročenka ČR 2005, Statistický bulletin Jihomoravského kraje 2005, Regionální srovnání SR 2004

Pozn.: * - údaje k 1. 1. 2005

- HDP a HDP na 1 obyvatele

Území, kraj	Počet obyvatel (v tis.)	HDP		HDP na 1 obyv.
		v mil. EUR	Podíl kraje na HDP ČR (%)	v EUR
Moravskoslezský	1 260,30	7 811	9,7	6 193
Zlínský	591,9	3 860	4,8	6 518
Jihomoravský	1 122,60	8 279	10,3	7 381
Celkem	2 974,80	19 950	24,8	x
Česká republika	10 221		100	7 851
Trnavský	551,3	3 150	10,8	6 199
Trenčínský	602,6	2 996	10,3	5 394
Žilinský	693,2	3 028	10,4	4 753
Celkem	1 847,20	9 174	31,5	X
Slovenská republika	5 380	29 229	100	5 969
Region celkem	4 822	29 124	28,5	X

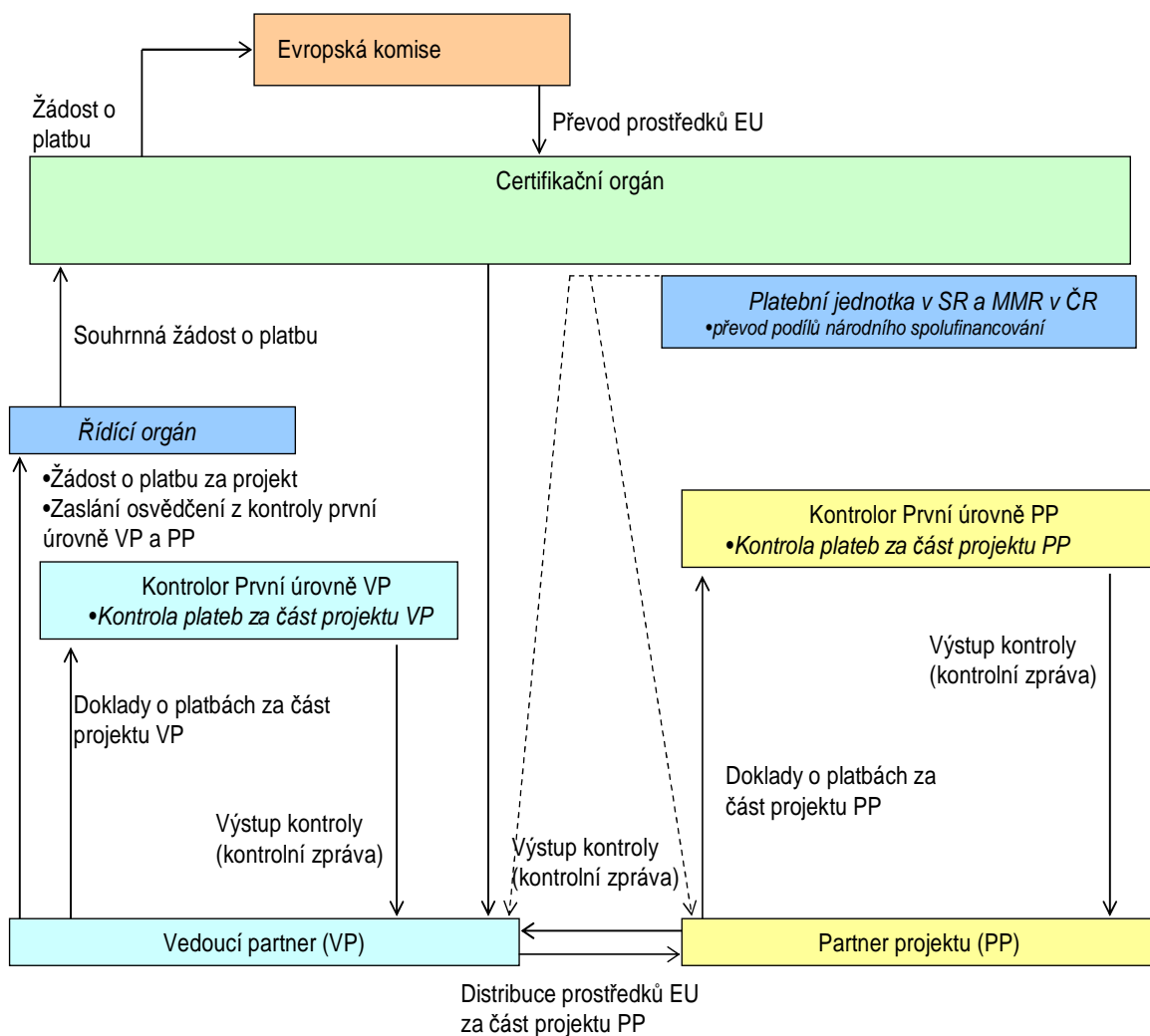
Zdroj: Statistická ročenka ČR 2005, Statistická ročenka SR 2005, SÚ SR

PŘÍLOHA P II: ROZDĚLENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ OP 2007-2013 NA JEDNOTLIVÉ ROKY

<i>Finanční alokace podle jednotlivých let (v EUR)</i>				
Rok		Financování ze SF (ERDF)	Fond soudržnosti	Celkem
		(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
2007	V regionech bez přechodné podpory	12 417 530	0	12 417 530
Celkem za rok 2007		12 417 530	0	12 417 530
2008	V regionech bez přechodné podpory	12 611 026	0	12 611 026
Celkem za rok 2008		12 611 026	0	12 611 026
2009	V regionech bez přechodné podpory	12 892 636	0	12 892 636
Celkem za rok 2009		12 892 636	0	12 892 636
2010	V regionech bez přechodné podpory	13 216 552	0	13 216 552
Celkem za rok 2010		13 216 552	0	13 216 552
2011	V regionech bez přechodné podpory	13 548 264	0	13 548 264
Celkem za rok 2011		13 548 264	0	13 548 264
2012	V regionech bez přechodné podpory	13 865 048	0	13 865 048
Celkem za rok 2012		13 865 048	0	13 865 048
2013	V regionech bez přechodné podpory	14 189 085	0	14 189 085
Celkem za rok 2013		14 189 085	0	14 189 085
Celkem v regionech bez přechodné podpory (2007-13)		92 740 141	0	92 740 141
Celkový součet za 2007-13		92 740 141	0	92 740 141

Zdroj: [22, s. 51]

PŘÍLOHA P III: FINANČNÍ TOKY PROSTŘEDKŮ EVROPSKÝCH FONDŮ NA PROJEKTY

Zdroj: [22, s. 65]